Lodzer Tageblat № 228 | Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem | (פולע לאטעריע=טאַבעלע) פרייז 15 גר.

לאָדזשער טאָגעבלאַט

היינט 6 זייטען.

25-טער יאהרגאַנג || 28 września 1932 || מיטוואך, כ״ז אלול תרצ״ב || רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פיעטריקאָווער 16. טעלעפאָנען פון: רעדאַקציע 100-57, פון אַדמיניסטראַציע 100-47

Dr. Niewiażski

ספעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפער און מענער-שוואַכע בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ=שטראַהלען און עלעקטרא - מעדיצינע אַנאַליזען. פאַר דאַמען ...

אַנדזשעיאַ 5, טעלעפ. 159-40

נעמט אַן פון 8 ביז 11 פריה, און 5 ביזן 9 אָוו.

Dr. med. **D. Rawicz**

צוריקגעקומען

נעמט אָן פון 3 ביז 4 ... קיליגסקיעגאַ 49 טעלעפאַן 154-36

Wagons-Lits/Cook

Łódź, Piotrkowska 64, tel. 170-77

וויכטיג פאַר סוחרים, פאַר שטודירענדער יוגענד און פאַר אַלע, וואָס פאַהרען קיין אויסלאַנד!

די אינטערנאַצ. רייזע און טוריסטען-אָרגאַניזאַציע „וואַגאָן-לי-קוק" טיילט מיט, אַז זי פערקויפט

באַהן-בילעטען מיט 20 פראָצ. ביליגער

ספעציעל אויף די ציגען, וואָס געהען אָפּ פון לאָדז יעדען מיטוואָך און שבת פון קאַלישער וואָקזאַל

מערקויף פון באַהן-בילעטען אין פוילען און אויסלאַנד צו אָפיציעלע פרייזען, אָהן שום צושלאַג!

איידער איהר נעמט אונטער אַ רייזע, פערפעהלט נישט צו אינפאָרמירען זיך ביי אונז.

אָט זענען אונזערע הנחה-פרייזען:		
	II קלאַס	III קלאַס
לאָדז-פאַריז	זל. 178.	זל. 107.
„ ליעזש	„ 134.	„ 93.
„ בריסעל	„ 149.	„ 96.
„ אַנטווערפען	„ 157.	„ 102.
„ לאָנדאָן	„ 234.	„ 148.
„ אָסטענדע	„ 172.	„ 108.
„ שערבורג	„ 217.	„ 136.
„ האַוור	„ 198.	„ 129.
„ ליל	„ 171.	„ 198.

רעזערווירטע ערטער אין די וואַגאָנען. וויזירונג פון אויסלענדישע פעסער.

פאַר גרופּען ספּעציעלע הנחות!

אַלע אַרט אין פאַרמאַציעס ווערט ערטיילט פולשטענדיג אומזיסט.

בשורה טובה פאַר׳ן כלל ישראל!

איבעראַשענדע נייעס! | היסטאָרישע ערשיינונג | איבעראַשענדע נייעס!

צום ערשטען מאָל אין דער געשיכטע ערשינען

תלמוד בבלי עם תלמוד ירושלמי

געשלאָסען אין איין אויסגאַבע, קליינער פאָרמאַט, פראַכט-אויסגאַבע מיט גרויסע טיף-שוואַרצע אותיות מרובעות

אויסגעפיהרט פון דער שטאַרקסטער פאָטאָגראַפישער רעפּראָדוקציע אויף דער וועלט אין לייפציג אויפ׳ן בעסטען ריין-ווייסען, דויערהאַפטען זייד-פאַפיר עם כל המפרשים.

פרייז 6 פראַכט-בענדער—13.20 דאָלאַר, 12 פראַכט-בענדער—16.50 דאָלאַר

צוגלייך דערמיט איז אויך ערשינען די וועלט-בעריהמטע

קונקורדנציא אוצר לשון הקודש

הוא הנקרא קונקורדנציא לתורה, נביאים וכתובים, מיט דייטש, יודיש און לאַטיין-איבערזעצונג, ענט-האַלט אַלע ווערטער און פסוקים פון גאַנץ תנ״ך, מבאר די שורשים פון לשון הקודש. פאָטאָגראַפישע פראַכט-אויסגאַבע בעקוועם פאָרמאַט צו בעקומען פאַר צאָ׳אויסצאָגעוועגליך בילינן פרייז—5.50 דאָל.

די דאָזיגע פרייזען פון די ביידע ווערק זענען נעטאָ-פרייזען, שוין צוזאַמען מיט די פערפאַקונג לוקסוס-פאָסט ראָל און עקספּעדיציע-שפעזען פון לייפציג. כל הקודם זכה.

צו בעקומען לויט דער אַדרעס:

הירט: JONAS VERLEGER Łódź Skrz. pocz. 240 || דעטייל-בוכהאַנדלונג: „קולטורא" פיעטריקאָווער 50

(בעמערקונג: אויך איז צו בעקומען אַלע אויסגאַבען פון הוצאת „חורב" און „ב. כהן", בערלין).

קויפט און פערשפּרייט „תוצרת ארץ-ישראל"

יעדער יוד דאַרף קויפען אויף ראש-השנה ארץ-ישראל׳דיגען האָניג.

ארץ-ישראל׳דיגער האָניג איז ריינער ביהנ׳-האָניג געהאָדעוועט אויף פאַמעראַנצען און עקאַליפּטוס. ארץ-ישראל׳דיגער האָניג איז אַ פּראָדוקט פון יודישע אַרבייט, ברענגט אייך אַ גרוס פון אייער לאַנד.

נוצט דעריבער ארץ-ישראל׳דיגען האָניג.

אַ סלאָיעק פון 1 זל. אָן.

„תוצרת ארץ-ישראל" (ארץ-ישראל-געזעלשאַפט) שרודמיעסקאַ 1 טעל. 193-42.

אנו משתתפים בצער העמוק של חבנו מר **יעקב טילער** חבר המוצדון של הרביזיונים מי שהיה יושב-ראש הסתדרותנו למות עליו **אמו** נ״ע

בעבודתו לטובת המדינה העברית ימצא נחומים.

ברית הציונים הרביזיונים בלודז.

גענוצטער לינאָלעאָום

אין גוטען צושטאַנד אין אַ קוואַנטום ביז 100 קוואַד-ראַט-מעטער ווערט געזוכט צו קויפען צו אַ צוגענגליכן פרייז. אָפערטען אין אַדמינ. „לאָדז. טאָג." פאַר „K".

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

ראש-השנה ויום-כפור ווערט געדאַוונט אין אַ שיינעם הערליכען לאָקאַל מיט צוויי איינגענג אין די בצוואוסטע ביי-איינגעאָרדנטע היך-על-גאַנ-טע שולע „בית-דוד", פון ר׳ דוד פוקס, וואָס גע-פינט זיך אויף **גדאַנסקאַ (דלוגאַ) № 87** אין הויף פאַרטער. אַ ספּעציעלער אָפּגעדונגענער גאַרטען אַרום בית-התפלה. עס וועלען דאַווענען גוטע חונים. פלעצער צו מעסיגע פּרייזען ווערן פערדינגען אויפ׳ן אָרט, ווי אויך ביי ה׳ בעטצייג אַנדזשעיאַ 23, און ביי ה׳ בעטצייג, פיעטריקאָווער 79 (צייטונגס-פערקויפער). מיט אַכטונג **שמואל בעטצייג.**

בעמערקונג: 10% פון די נדרים ווערט געשפענ-דעט פאַר די תלמוד-תורה של הרב חיים מייזל זצ״ל.

מאַשין-מצות

ווערט געבאַקען אַלע טאָג פרישע און דינע ווי אויך מצה-מעהל, אייער-פערפל און סובאַרקעס לויט קאַרלסבאַדער סיסטעם.

מיר עמפּפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט בעקאַנטע און אַלערליי פרישע געבעקסען פון אונזער איבעראַל-בעוואוסטער צוקערניע

ב. וויינבערג

פיעטריקאָווער 38 טעל. 148-82

דאַנקזאַגונג.

מיר האַלטען פאַר אונזער פליכט אויסצודריקען דעם הערציגסטען דאַנק די פערזיכערונגס-געזעלשאַפט **„POLONIA"** ווי אויך דעם געעהרטען ה׳ דירעקטאָר מיכאַלעווסקי, פאַר די מיה צו ערלעדיגען דעם פייער-שאָדען פון אונזער שפּינערייט צו אונזער גינסטיגע צופרידענהייט

מיט אַכטונג

R. Wagner i E. Peter.

אויפפאָדערונג:

דערמיט מאַך איך עפענטליך בעקאַנט: איך האָב אַ סכסוך מיט דער פירמע **ברידער זיידענוואורם** פּאָמאָרסקאַ 163 און שוין 18 וואָכען ווי איך בין דעריבער ספּעציעל געקומען פון סאָסנאָוויץ קיין לאָדז, אָבער אַלע מיינע פּרוּבען גוטוויליג דעם ענין צו ערלעדיגען האָבען קיין רעזולטאַט נישט געהאַט, זיי ווילען מיך מיד מאַכען. איך האָב זיי גערופען צו מענשען אָבער זיי זענען נישט געקומען. זיי זענען אפילו נישט געקומען צו הרב מרדכי ניסן קרול. צו וועלכען איך האָב שוין 3 מאָל גערופען.

איך פאָדער זיי דעריבער עפענטליך אויף צו קומען אין משך פון אַ וואָך צו דער דין-תורה צו הרב קרול. אין געגענפאַל וועל איך זיין געצוואונגען אַנ-צונעמען געהעריגע שריט און די קאָנסעקווענצען דערפון וועלען זיין אַליין טראָגען. אין ענשין אלא מזהירים!

מאיר ווינער.

גאָלד, בריליאַנטען, בישוטעריע

און לאָמבאַרד-קוויטען

צאָהלט די העכסטע פרייזען

איזידאָר פיאַלקאַ, פיעטריקאָווער 7

אתרוגים מובחרים

לולבים והדסים

פון דער ערשטער קוועלע איז שוין צו בעקומען ביי

„AGRUMARIA" Sp. z ogr. odp

Łódź, ul. Kościelna 1, tel. 133-33

PRZEDSZKOLE I. Kacenelsona

גן-הילדים העברי הראשון בלודז

43 זאַוואַדזקאַ 43 — טעל. 151-79

דער ערשטער העברעאיש-פּוילישער ערציהונגס-אַנשטאַלט פאַר געזונטער פיזישער און גייסטיגער עגטוויקלונג.

כדי צו ערמעגליכען יודישע עלטערן אַ גוטען אָנהייב פאַר זייערע קינדער אין לערנען און לעגען דעם יסוד פאַר זייער אויסבילדונג, האָט די פערוואַלטונג בעדייטענד פערקלענערט דעם שכר-למוד. קינדער פון 4 ביז 6 יאָהר ווערען אָנגענומען פון 9 ביז 2 אונפּו׳ן 5-7 נאַכם.

לשמוע אל הרנה ואל התפילה!

ס׳ווערט געדאַווענט ר״ה און יו״כ מיט גוטע בעל-תפילות

אין זאַל פּאָלודניאָווא 10

בעזאָרגט אייך מיט פּלעצער.

מיט אַכטונג

דניאל פרידוואַלד פּאָלודניאָווא 10.

JASNIEJ SŁOŃCA

זעכט נור אין אָריגינעלע שאַכטעל בעמערקונג! זאַפּראַווע אויף דער וואַגג אַרבייטען מיר נישט. וואַרפּט זאַלכע אַב אַלס פאַלשע סחורה

Dr. Wołkowyski

צעגע לניאַנאַ 4 — טעלעפאָן 216.90

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט און וועגערישע קראַנק-הייטען און מענער-שוואַכע. אַלע-אַרט אַנאַליזע עלעקטראָטעראַפּיע בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַלן

נעמט אָן פון 9-2, און פון 5-9 אָוונט. בעזונדער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען

בריוו-איבערזעצונגען

פון פערשידענע שפּראַכען: ענגליש, פראַנ-צויזיש, רוסיש, דייטש, און אַנדערע אויף יודיש, פּויליש און פערקעהרט

מ. קרוזעפיצקי. פּאָמאָרסקאַ 4, ביים צאַהן-אַרצט ר. קרוזעפיצקאַ

נעהמט אָן פון 9 פריה ביז 7 אָוונט

טעלעפאָן 206-53.

רעשטען

Szczęśliwy ביי

באָוואָמיעסקאַ 5 פראָנט 2. שטאָק

וואַרנונג!

געעהרטע קונדען! אַזוי ווי איהר קומט אויף נאַ-וואָמיעסקאַ 5 ווערט איהר פערפיהרט פון אַנדערע סוחרים, וואָס זיי זאָגען, אַז זיי הייסען שטשענשליווי זייט דעריבער אויפמערקזאַם און געדענקט די אַדרעס פראָנט 2 שטאָק וואו איהר בעקומט ביליגער פּאָמאַשאָווער און אַנדערע סחורות. די בעסטע קוואַ-ליטעטען, די נייעסטע און מאָדערנסטע מוסטער.

אויף אַנציגער און פּאַלטענס מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך!

מיט אַכטונג: **SZCZĘSLIWY**

Nowomiejska 5 front II piętro

בעקאַנטמאַכונג.

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, דאָס היי-יאָהר פערקויפען מיר

אתרוגים מובחרים לולבים והדסים

אין דער פירמע

„AGRUMARIA" Sp. z ogr. odp.

Łódź, ul. Kościelna 1, tel. 133-33

מיט אַכטונג אַרטור ... ...

נייער ווירטשאפטליכער קורס אין דער רעגירונג
וועט ברענגען נייע ענדערונגען אין קאבינעט
פולק. פיעראצקי זאל ווערען פרעמיער אויף פריסטאר'ס ארט

וואַרשאַ (טעלעפּ.) אין די פּאָליטישע קרייזען רעדט מען וועגען נייע ענדערונגען אין דער רעגירונג. בעזונדערס שטאַרק זענען די קלאַנגען אין די סאַנאַציע-קרייזען. לויט די דאָזיגע קלאַנגען, וועט זיך פּרעמיער פּריסטאָר וועלכער איז שוין מיד פון דער לאַסט פון פּערזענליכע(?)קייט, וועט זיך אָנגעבען אין דימיסיע. זיין אָרט וועט פאַרנעמען פּולק. פּיעראַצקי, וועלכער וועט דערהאַלטען דעם פּאָרטפעל פון אינערן-מיניסטער. אין דימיסיע וועט אויך אַראָפּ דער ניט לאַנג נאָמינירטער באַהן-מיניסטער אינזש. בוטקיעוויטש און זיין אָרט וועט פאַרנעמען וויצע-קאָמוניקאַציע-מיניסטער נאַלאָט.

פיל רעדט מען אויך וועגען ענדערונג אויפ'ן אַמט פון לאַנדווירטשאַפטס-מיניסטער. וואַרשיינליך זאָל אויפ'ן דאָזיגען אַמט בעשטימט ווערען דער איצטיגער וויצע-מיניסטער אין פּרעזידיום פון מיניסטאָרען-ראַט, רעבניצקי. דאָס זאָל זיין אַן אָנזאָג פון אַ נייעם ווירטשאַפטליכען קורס אין דער רעגירונג, וואָס צילט צו פערמינערען די ראָל פון די קאַרטעלען און נידריגער צומאַכען די פּרייזען פון אינדוסטריע-אַרטיקלען און זיי אויסגלייכען מיט די פּרייזען פון לאַנדווירטשאַפטליכע אַרטיקלען.

רעגירונגס-קריזיס אין ענגלאַנד

לאָנדאָן (ספּ.) לויט די ידיעות פון דער הייַנטיגער ענגלישער פּרעסע, איז דער רעגירונגס-קריזיס אונפערמיידליך. ער זאָל אָפּילו אָננעמען ברייטערע פאָרמען, ווי מ'האָט פאָראויסגעזעהן. די ליבעראַלען זאָלען נעמליך זיך צוריקציהען פון דער נאַציאָנאַלער רעגירונג ליבעראַלען. צו וועלכע עס געהער סימאָן און זיי זאָלען בילדען אַ פראַקציע, וואָס צעהלט 70 דעפּוטאַטען אין פּאַרלאַמענט. ווען דאָס זאָל געשעהן, וועט די אָנפירונג פון דער אָפּאָזיציע אין פּאַרלאַמענט איבערנעמען די ליבעראַלע פראַקציע, וועלכע וועט צעהלען מעהר דעפּוטאַטען פון דער לייבאָר-פראַקציע.

„דיילי העראַלד" מעלדעט מיט, אַז נאָך דער רעקאָנסטרוקציע פון קאַבינעט וועט מאַקדאָנאַלד אָפּטרעטען פון זיין אַמט אַלס פּרעמיער-מיניסטער. דעם דאָזיגען אַמט וועט פאַרנעמען באַלדווין. מאַקדאָנאַלד וועט איבערנעמען די טעקע פון אויסערן-מיניסטעריום.

אַז אין די נאָהענטסטע טעג וועט פאָרקומען אַ רעקאָנסטרוקציע פון קאַבינעט, בעווייזט דער פאַקט, וואָס דער ענגלישער קעניג האָט זיך צוריקגעקעהרט פּלוצלונג קיין לאָנדאָן און איבערגעריסען זיין רוהע אין שאָטלאַנד.

קוזיסטישע דעפּוטאַטען צושלאָגען בלוטיג דעם יודישען דעפּוטאַט לאַנדוי

בוקאַרעשט, 27 סעפּט. (יטא) אויף דער הייַנטיגער זיצונג פון רומענישען פּאַרלאַמענט איז געקומען צו אַ גרויסען סקאַנדאַל, בעת וועלכען דער יודישער דעפּוטאַט לאַנדוי איז צושלאָגען געוואָרען פון קוזיסטישע דעפּוטאַטען.

אין אָנהויב פון דער זיצונג, איז דעפּ. סמאָיר עבנער צוגעגאַנגען צום פּרעזידיום, כדי צו דערלאַנגען אַן אינטערפּעלאַציע מכח'ן שפּיטאַל-וועזען. אַ קוזיסטישער דעפּוטאַט האָט אָבנער'ן אונטערגעשטעלט אַ פוס, כדי ער זאָל אומפאַלען. דעפּ. לאַנדוי, וועלכער האָט שפּעטער געזעהן אַ וואָרט, האָט קריטיקירט פון דער טריבונע, אַז דאָס אַנטיסעמיטישע לעצטע פּיס, פּאַסט פאַר גאַסען-יונג, נישט פאַר קיין דעפּוטאַט. ווען דעפּ. לאַנדוי איז אַראָפּ פון דער טריבונע, איז ער בעפאַלען געוואָרען פון די קוזיסטישע דעפּוטאַטען אַרום אין פּאַפּל. איינער האָט איהם אַזאַ שמאַרקע זעץ געטאָן, אַז ער איז אַנידערגעפאַלען אויף דער ערד.

דער וויצע-פּרעזידענט פון פּאַרלאַמענט לוטעסק האָט די געליטענע יודישע דעפּוטאַטען אויסגעדריקט בעדויערן צוליב'ן געשעהעניש. די צוויי קוזיסטישע דעפּוטאַטען זענען אויסגעשלאָסען געוואָרען פון פּאַרלאַמענט אויף 10 טעג.

תליון אין דימיסיע

מיניסטעריום האָט הייַנט מודיע געווען דעם תליון מאַטשעיעווסקי, אַז מען זאָגט זיך אָן איהם בעגעהן. מאַטשעיעווסקי האָט בעקומען אַ 3-חדשים'דיגע ענטשעדיגונג אין דער הויך פון 990 זל. אַלס הויפּט-אויספיהרער פון די טויט-אורטיילען אויף מאַטשעיעווסקי'ס אָרט, איז בעשטימט געוואָרען זיין איצטיגער געהילף בראַון די סבה פון מאַטשעיעווסקי'ס דימיסיע זענען זייַנע אומגעזאָגטע(?) בעת ער איז שכּור.

שיקט אייערע ראש-השנה-וואונשען דורך דעם קרן קימת לישראל.

די טראַדיציע פון שיקען ראש-השנה וואונשען דורך דעם קרן קימת לישראל, האָט אויך היי-יאָהר געפונען אַ וואַרעמען אָפּרוף ביי די ברייטע נאַציאָנאַלע קרייזען אין אונזער שטאָט. די אַקציע פון זאַמלען ברכות ווערט ענערגיש ווייטער געפיהרט. דער לעצטער טערמין אויפצוגעבען די ברכות איז ביז דאָנערשטאָג מיטאָג, כדי די נעמען פון די שפענדער זאָלען קענען אַריינגעהן אין דער ספּעציעלער רשימה, וואָס וועט פערעפענטליכט ווערען ערב ראש-השנה אין דער היגער יודישער פּרעסע.

די נאַציאָנאַלע יודישע בעפעלקערונג דאַרף אויסנוצען די געלעגענהייט און שיקען זייערע ברכות דורכ'ן קרן קימת און אַזוי ערנאַך מיטהעלפען דעם קרן קימת ביים אויסלייזען דעם באָדען אין ארץ-ישראל.

וואונשען ווערען אָנגענומען אין קרן קימת (שרודמיעסקאַ 19), ש. פּינער זגערסקאַ 28, פירמע גורין-נאָוואָמיעסקאַ 15, א. פייקאָוו-נאָווראָט 2, לעדער מאַן-נאַפּיורקאָווסקי 5. מ. שטרויסמאַן גלובאַ 63 און אין די אַדמיניסטראַציעס פון די היגע יודישע צייטונגען.

ווי אזוי מ'האט געראטעוועט די „פליהענדע פאמיליע"

די „פליהענדע פאַמיליע" פון אַמעריקאַנער לופט-פליהער הוטשינסאָן, וועלכע איז געפלויגען פון אַמעריקא קיין אייראָפּא. איז, ווי בעוואוסט, אַראָפּגעפאַלען ביי גרענלאַנד, וואו זי האָט פערבראַכט 24 שעה אויפ'ן אייז. דער ענגלישער דאַמפער „לאָרד טאַלבאָט" האָט זיי אויפגענומען. אויפ'ן בילד (לינקס) דאָס אָרט, וואו די פאַמיליע איז אַראָפּגעפאַלען. רעכטס — ווי ס'רעטונגס-שיפעל נעמט זיי אויף.

הייַנט ווערט דעציִדירט דער גורל פון ענגלישען קאַבינעט

לאָנדאָן (ספּ.) די ענגלישע מיניסטאָרען אײַלען זיך שנעל קיין לאָנדאָן צו דער זיצונג פון קאַבינעט, וואָס קומט מאָרגען פריה פאָר. די געפאַהר פון קאַבינעט-קריזיס וואָלט קענען אויסגעמיטען ווערען, נאָר דורך פּרינציפּיעלע ענדערונגען אין אָטאַוואַער פּאַקט. אויסערן-מיניסטער סימאָן איז באַלד נאָך זיין אָנקומען אַוועק אויף אַ געשפּרעך צו מאַקדאָנאַלד'ן.

א גרויסע אויסוואהל פון
מענער-היטען
איז צו בעקומען ביי
מ. האפעלושניק, 8
11-טער ליסטאפאד 8
(קאנסטאנטינער)

Dr. A. Zebrowski
צוריקגעקעהרט
נאָז אויערן - קראַנקהייטען
ראַדוואַנסקאַ 15. טעלעפ. 22-232
נעמט אָן פון 3—1 נאָכמיטאָג.

צאָהן-אַרצט
Jakób KARMAZYN
פּאָלודניאָוואַ 2
צוריקגעקעהרט
נעמט אָן פון 9—2 און פון 4—8 אָוו.

Dr.
F. Klozenberg
powrócił

DR. MED.
A. Landkof
Choroby wewn. powrócił
mieszka obecnie: Al. 1 Maja 5,
tel. 138-34
przyjmuje od 2—3 i od 7—8

DR. MED.
M. Heller
ספּעצ. פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
פּיאָטרקאָווסקאַ 8 טעל. 179-89
נעמט אָן ביז 10 פריה און 4—8 נאָכמ.
אונבעמיטעלטע—לעטשניצע פּרייזען פאַר פרויען אַ בעזונדער וואַרטע-צימער

Dr. med.
BERMAN
ספּעציאַליסט פאַר וועגערישע און הויט-קראַנקהייטען,
מענער-שוואַכע און סעקסועלע בעראַטונג
צעגעלניאַנאַ 15. טעל. 149-07.
נעמט אָן פון 8—11 פאַרמ. און 4—8

פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע
17-ער ציהונגס-טאג פון דער 5-ער קלאס

25.000 zł. nr. 88144.
15.000 zł. nr. 106785.
10.000 zł. nr. 42733.
3.000 zł. nr.nr. 9585 37023 114318 120881.
2.000 zł. nr.nr. 6817 16719 29290 51298 51612 55884 83158 83915 114537 121668 133700 149766.
1.000 zł. nr.nr. 338 2615 3139 12586 20388 23681 26730 29138 30219 30926 32807 38076 41585 42203 51884 57597 63891 67576 67673 70113 70718 71206 71607 81515 82116 83898 89262 90692 91258 93384 99762 101118 105078 106342 116878 129322 134770 147857 149873

33 43 63 186 93 209 76 810 1038 60
103 63 236 512 603 707 801 42 96 903
94 2117 18 30 237 49 51 400 588 612
38 68 813 941 3011 86 144 250 84 319
28 67 459 562 90 616 84 713 14 838
95 4000 4 33 71 243 67 320 520 68 73
608 23 28 71 75 827 814 991 5014 40
59 78 110 84 278 310 13 17 33 65 407
24 94 530 49 97 615 800 33 950 88
6158 457 62 77 525 611 14 37 711 12
14 81 813 909 7033 146 71 202 69 93
412 41 531 681 734 910 83 96 8033
854 408 626 64 703 809 39 56 91 934
71 9016 87 123 75 246 63 73 393 487
98 566 622 96 734 47 807 93 998
10014 25 208 74 84 321 419 504 79
618 32 46 80 755 853 69 972 11025 56
75 311 23 417 509 97 622 724 66 906
93 12002 134 89 277 80 87 419 23 29
55 60 69 622 26 95 804 14 910 31 87
13097 133 244 76 449 88 512 15 37 83
710 76 841 992 14054 91 142 440 83
92 514 64 74 95 613 55 787 835 48
983 15003 15 18 74 171 79 327 64 546
621 27 911 36 54 16030 31 75 78 221
73 594 754 66 80 831 47 17057 163 81
240 301 696 883 949 18084 88 120 30

20052 99 253 310 87 93 471 75 577
768 916 21162 64 343 421 32 505 652
870 22091 100 93 317 58 405 501 10
82 94 618 98 741 89 859 92 904 23072
152 77 429 590 900 24025 87 94 277
342 67 439 50 513 90 619 732 25094
156 309 59 446 502 18 609 33 96 763
77 841 591 26081 96 101 58 359 97
477 541 610 52 722 27 60 890 913
27027 47 110 21 33 219 43 304 422
544 98 623 712 46 860 28026 46 82
148 50 56 72 270 381 523 45 46 49
57 621 27 34 52 99 29008 90 256 335
48 501 16 95 614 26 80 88 756 99 813
30200 83 342 743 814 64 947 31057
79 224 40 92 514 62 65 653 712 32114
21 62 63 84 448 89 541 641 51 62 89
709 57 843 84 979 33158 261 63 339
414 57 77 801 937 67 34042 52 251
336 476 95 503 630 64 69 996 35024
182 202 40 81 312 61 599 697 768 929
69 36071 140 213 64 73 312 453 90
702 818 61 37068 82 177 82 227 92
318 22 61 620 718 35 94 855 935
38084 93 128 76 280 319 68 441 50
504 75 92 681 25 27 63 65 88 754 75
842 965 39003 17 28 42 46 84 158 67
634 494 689 54 713 29 30 894 40013
108 17 45 56 246 64 70 89 348 440
519 609 85 96 885 985 41079 86 153
220 32 54 319 443 638 726 35 49 973
42049 71 83 170 66 250 306 415 28
506 647 806 20 44 901 68 43029 116
355 69 461 74 80 521 60 802 21 59
44142 349 70 482 583 603 722 37 73
81 809 45139 214 86 405 71 601 9 724
857 66 81 946 66 88 46003 7 46 105
69 296 98 408 600 728 59 84 866
47000 73 166 253 88 363 416 21 30 34
37 571 655 730 90 926 48104 212 26
30 46 69 447 81 537 837 53 926 31 36
49058 69 94 126 41 79 83 228 310 65
405 25 528 32 85 615 26 31 773 955
50021 67 72 155 207 312 495 528 672
764 84 804 35 51090 373 486 511 29
603 79 846 49 60 92 979 51131 67 335
75 415 540 44 97 632 39 780 809 28
904 20 46 82 53010 261 491 511 77
602 713 21 69 854 87 900 12 69 90
54034 58 75 91 308 16 587 711 15 828
84 55004 83 117 87 285 326 32 400
577 704 44 51 81 820 28 954 67 56078
100 60 214 439 98 556 78 645 56 79
742 863 57005 185 93 273 352 407 62
533 81 607 741 91 886 927 58039 102
295 326 80 99 527 628 57 84 97 700
14 81 853 59044 180 269 360 94 533

32 34 650 62 715 95 939 61057 60 120
75 78 239 61 375 77 421 85 534 660
941 94 62371 98 454 525 72 87 685
718 63018 78 117 44 272 73 74 82 851
61 90 562 70 776 805 64234 66 334
459 77 522 34 55 79 645 75 89 740 55
837 968 65026 218 21 88 398 510 42
42 87 690 702 57 69 74 915 93 66021
93 140 74 406 58 79 587 617 861 904
67094 202 664 70 750 806 73 941 51
68103 209 17 87 308 480 526 64 640
69 723 884 96 69043 65 199 210 21 68
348 455 66 509 53 611 30 717 805 43
46 959 70008 38 186 314 22 49 73 407
53 70 74 526 55 623 48 745 46 825 44
78 909 25 70 89 71046 107 34 79 216
45 54 355 528 43 629 743 94 904 24
87 72213 86 310 77 82 407 21 508 670
825 950 75 73024 259 88 366 415 21
61 511 648 778 891 954 74038 44 220
368 456 613 786 807 14 15 96 979
75065 66 78 140 282 441 79 572 616
719 887 919 76025 26 49 90 99 106
229 71 371 92 406 57 683 704 18 65
903 7 77097 113 230 48 70 325 427 32
58 82 584 51 718 22 79 84 819 42 922
86 94 78170 85306 58 509 75 606 65
83 776 869 926 47 53 70 79218 30 50
570 759 946 80066 105 28 323 585 568
634 60 731 71 879 945 81001 16 180
207 353 96 662 904 82052 102 99 250
410 521 76 732 40 804 958 83114 65
215 92 311 84 412 20 514 37 45 611
704 809 22 31 33 81 84046 85 98 117
90 215 62 69 303 89 93 410 52 538 64
92 780 85043 146 360 430 33 38 39 64
72 516 74 636 87 722 51 86000 53 127
210 423 523 65 662 96 714 891 937 55
87157 255 325 401 78 500 28 659 74
700 44 818 910 11 88066 80 131 227
69 323 87 404 552 53 642 865 928 67
97 89060 219 30 69 427 518 38 71 78
722 70 91 838 41 967
90012 50 100 22 48 68 98 388 467

688 98 729 32 71 77 976 85 92005 52
81 89 130 36 51 277 341 63 74 414
505 651 55 769 872 93009 73 108 49
63 76 77 230 323 467 537 717 33 69
92 859 66 87 915 20 30 34 94060 93
406 92 539 81 605 9 53 708 913 21
92024 106 11 62 72 275 91 411 13 20
45 47 605 86 771 822 922 46 96188
401 52 55 94 502 47 602 52 728 54 93
855 63 70 912 83 97016 121 29 250
356 483 519 39 640 60 808 55 65 70
87 910 98128 91 265 365 86 426 81 88
92 526 623 28 707 856 98 99009 55
185 218 47 54 474 583 629 798 817 25
63 945 100111 45 376 405 84 588 89
605 37 43 736 39 99 899 908 101162
78 90 93 361 458 79 85 553 623 767
76 77 931 102050 66 71 88 96 98 136
204 23 39 97 321 70 420 43 99 504 71
94 633 702 42 983 50 103127 70 232
301 19 28 76 98 437 88 89 505 19 24
606 18 83 91 875 919 104070 144 211
369 475 84 538 622 708 13 56 813 93
609 37 105007 104 11 13 43 82 245
344 489 504 607 79 88 789 847 78 82
990 96 106014 166 332 78 418 35 98
520 22 699 745 84 87 883 27 63 72
911 107007 42 51 259 417 24 521 45
629 87 721 848 942 108004 39 131 200
19 55 66 411 88 619 880 936 109031
47 174 226 46 60 315 442 633 43 85
768 806 44 110041 59 148 209 59 379
416 20 522 96 615 60 734 53 65 76
895 111037 39 57 92 210 23 58 62 651
860 973 82 112029 76 103 12 15 251
61 402 54 536 53 636 84 848 76 84
113021 75 77 79 120 68 233 86 336 67
430 837 908 114008 97 100 18 202 98
527 61 698 727 42 915 115060 154 203
316 43 517 20 64 72 845 71 987 116006
79 112 14 81 283 307 419 45 547 676
773 77 93 874 917 44 76 117025 68 87
129 38 815 997 118083 95 15 490 518
631 39 64 93 715 32 859 88 979 119017

33 121043 80 106 24 61 342 99 654 80
85 812 977 94 122031 80 81 204 20
316 521 612 13 24 708 911 78 123110
38 218 72 77 98 354 411 54 600 99
722 40 880 903 20 124079 37 89 165
240 316 81 514 60 76 623 64 759
125040 161 291 368 551 54 79 658 823
62 90 126153 208 15 310 56 77 99 429
526 23 608 74 888 956 63 127251 309
16 34 48 99 417 551 689 728 41 838
914 78 87 128054 97 112 205 251 93
334 46 752 805 928 129140 247 438 75
519 800 15 583 130028 71 197 231 43
344 402 27 511 678 804 7 941 131113
280 316 28 411 19 580 649 714 29 99
132012 44 62 83 229 547 425 70 76
520 74 708 24 846 71 922 32 56 133009
144 53 99 211 45 91 309 70 695 702
77 931 134026 58 77 89 113 67 87 319
563 617 77 722 77 88 810 26 43 51 81
925 58 67 94 135019 76 185 221 30
369 75 431 86 517 743 926 42 46
136009 180 324 44 573 731 54 856 929
48 137054 86 95 122 76 98 205 87 428
40 51 65 85 698 805 47 138008 66 173
322 680 763 89 866 905 82 139047 54
248 317 96 248 317 96 316 19 89 608
94 95 777 923 51 14091 128 76 89 91
212 91 360 93 533 49 628 78 789 882
984 141938 50 68 78 104 22 95 216 29
393 456 73 503 610 19 37 73 815 89
920 27 142000 143 67 74 77 86 90 92
365 95 481 582 721 53 73 83 888
143041 48 136 46 256 88 91 93 344 89
456 71 706 33 43 74 814 95 976 144014
92 107 65 92 306 43 97 432 61 679
704 20 52 901 15 145019 44 133 85 92
206 53 68 306 27 53 94 446 68 98 533
602 16 747 84 890 146032 180 218 50
372 92 415 621 31 846 47 87 99 147049
123 276 302 818 19 25 43 76 962 79
148085 120 230 310 90 535 82 610 23
69 782 87 908 40 64 149014 15 58 60
170 99 937 53 69 74 452 511 55 67
606 71 719 976
150128 58 76 256 311 57 58 65 550
725 64 870 99 902 82 85 151117 53 57
239 338 426 28 78 529 65 92 654 720
37 86 835 67 919 87 152011 54 67 110
257 61 91 479 642 54 792 819 28 78
89 901 29 153060 143 74 212 98 420
686 154027 205 21 58 89 93 505 71
602 15 20 776 86 816 949 155089 154
75 83 99 246 546 53 81 93 679 780
156011 209 20 70 91 388 425 508 62 78
606 45 514 63 99 157005 9 165 99 209
47 68 311 24 76 83 409 56 91 576 713

לאדזער
טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעמט אן פון 6 ביז 8 אָוו.
נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodz. Tageblat" Łódź Piotrk. 16
Skrz. poczt. 16
טעלעפאנען: רעד. 100.57, אדמ. 100.47

מיט'ן פנים צו ווארשא...

דער טויט פון פעלקער־בונד־קאמיסאר, גראף גראוויינא און די פויליש־דאנציגער בעציהונגען. — דער בארג אראב פון די היטלער־אמטען. — דער האנדעלס מצב אין דאנציג

(א בריף פון דאנציג ספעציעל צום „לאדזער טאגעבלאט") -:- פון ל. קארפאווסקי

דער אונגעריכטער טויט פון פעלקער־בונד הויך־קאמיסאר, גראף מאנפרעדי גראוויינא, האט איינגעהילט די גאנצע פריישטאט אין טרויער. דער דאנציגער סענאט ווייס, אז ער האט אין איהם פערלוירען אן אייפערדיגען קעמפער פאר דאנציג'ס אינטערעסען. אויך די פוילישע דיפלאמאטישע קרייזען אין דאנציג בעטייליגען זיך אויפריכטיג אין דעם דאזיגען טרויער. דער געוועזענער קאמיסאר, ד"ר פאפער, וועלכער האט זיך גראד געפינען אויף אורלויב האט זיין אורלויב איבערגעריסען, כדי זיך צו בעטייליגען אין די טרויער־פייערונגען.

אין נאמען פון דער דאנציגער ציוניסטישער ארגאניזאציע האט דער פרעזידענט ד"ר לאנדא קאנדאלירט דאס אויבער־קאמיסאריאט.

גראוויינא'ס פלוצלינגער טויט האט בעזונדערס זעהר שווער געטראפען די פערהאנדלונגען ארום דער סאנירונג פון די פויליש־דאנציגער בעציהונגען. ווי בעקאנט, איז דער לעצטער פאליטישער אקט פון גראף גראוויינא געווען דאס, וואס איהם איז געלונגען צו ברענגען צום טיש דעם פוילישען גענעראל־קאמיסאר, ד"ר פאפעל מיט'ן סענאט־פרעזידענט, וועלכע האבען אונטערגעצייכענט איינינע פראטאקאלען צו שאפען א „וואפען־שטילשטאנד" אין די געגענזייטיגע באיקאט־קאמפאניעס און צוריקשטעלען דעם פריהערדיגען פרידליכען מצב. דער דאנציגער סענאט האט שוין איינגעזעהן, אז די „נעפאיגענשאפט" ביי די היטלעריסטען האט דאנציג טייער געקאסט. זאגאר דער דייטש־נאציאנאלער ארגאן אין דאנציג, וואס האט ביז איצט אונטערשטיצט די היטלערישע העץ־קאמפאניע האט אויך שוין אפען ערקלערט, אז פון גרייזער'ס (דער דאנציגער היטלער) דומהייטען האט דער סענאט נאר חרפות און בושות.

אפזאגענדיג צו אונטערשטיצען דעם דייטש־נאציאנאלען סענאט־פרעזידענט, האבען די היטלעריסטען ארייננעטראגען א פארשלאג, אויפצולעזען דעם אצטיגען „פאלקסטאג". נישט האבענדיג אבער די נויטיגענדע צאהל אונטערשריפטען, האבען זיך די „ראסען־דייטש'ן" אויסגעבעטעלט די אונטערשריפטען ביי דער קאמוניסטישער פראקציע. דערמיט האבען זיי בעוויזען די ברייטע מאסען, ווי ערנסט מ'קען נעהמען זייער גאנצע פראפאגאנדע אין קאמף געגען מארקסיזם. דער דאזיגער פאקט האט די היטלעריסטען שטארק קאמפראמיטירט און זיי געהען איצט בארג־אראב. אויב דער „פאלקסטאג" זאל ווירקליך אויפגעלעזט ווערען, וועט דאס זיין א גרויסע טובה פאר דער סאציאל־דעמאקראטיע, ווייל די 2 יאהר, וואס דער סענאט האט רעגירט מיט דער פולער אונטערשטיצונג פון די היטלער־לייט, איז דער פריישטאט אריינגעטריבען געווארען אין א שווערען ווירטשאפטס־קריזיס, וואס איז נאך מעהר פערשטארקט געווארען צוליב'ן פוילישען באיקאט, וועלכער האט פאר גאנץ דאנציג בכלל און צאפאט בפרט געבראכט זעהר טרויעריגע רעזולטאטען. פערשטעהט זיך, אז דאס יודישע סוחר־טום אין דאנציג ליידעט ביי דעם קריזיס דאפעלט. הן אלס ס'וחרים, הן אלס יודען.

די לאגע אין די יודישע סוחרישע

(ענדע זעה זייט 6)

ענגלישער רעגירונגס־קריזיס

די אידעע פון פעלקער־בונד לעבט איבער א קריזיס, נישט דער פעלקער־בונד גופא. — אפקלאנגען פון דער פוילישער פרעסע

אין צוזאמענהאנג מיט דער 13. סעסיע פון פעלקער־בונד, איז די גאנצע פרעסע פול מיט ארטיקלען וועגען דער ירידה פון דער דאזיגער אינסטיטוציע. א סך צייטונגען מאכען שוין בעצייטענס הספדים דעם פעלקער־בונד און גלייבען נישט מעהר, אז ער וועט צוריק אויפשטעהן תחי' תחמתים. די „גאזעטא פאלסקא" איז אין א גאנץ אנדער מיינונג.

„ווער ס'האט זיך פארגעשטעלט דעם פעלקער־בונד אלס אזא מין פאלימישע קערפערשאפט, וואס שטעהט איבער אלע סיבערענע מלוכות — דער מוז נאטירליך קלאגען איבער'ן קריזיס פון פעלקער־בונד. די פעלקער־בונד אלס דעמאקראטישע אינסטיטוציע איז אבער בכלל נישט בערופען צו שטעהן איבער די מלוכות.

„דער פעלקער־בונד ווערט בהדרגה'דיג דאס, צו וואס ער איז אמבעסטען צוגעפאסט — א נייער דיפלאמאטישער ארבייטס־אינסטרומענט, און אויך אנ'ארט וואו ס'טרעפען זיך צונויף די פאליטיק מיט דער עפענטליכער מיינונג. א חוץ א רייהע געצליכע וויסענשאפטליכע, טעכנישע און קולטורעל־פאלימישע ארבייטען, דערפילט דער פעלקער־בונד זעהר א וויכטיגע ראל אלס א היטער פון דער זיכערקייט. דאס איז דאס ארט, וואו אלע אויפגעבראזטע לייִדענשאפטען קיהלען זיך אפ. דאס איז א נייע פארם, וואס ערלויבט די דיפלאמאטיע אפיציעל צו ווענדען זיך צו דער עפענטליכקייט. אין דער עקזיסטענץ פון אזא אינסטיטוציע האט די אונמעגליכקייט פון דער דיפלאמאטיע געבראכט גאנ'ץ אפט צום כאפען זיך צום געוועהר. עס לעבט איבער א קריזיס דער חלום וועגען פעלקער־בונד, ווי דער פעלקער־בונד גופא, וועלכער פערשטארקט זיין גייצליכקייט גראד דערמיט וואס ער רעזיגנירט פון געוויסע אמביציעס און בעוועזט דערמיט, אז ער קען אביעקטיוו זיך צופאסען צו דער פאלימישער לאגע. די צייטונג פיהרט אויס:

„דאס ערלעדיגען די פראגע וועגען אויסקלויבען פוילען אין ראט פון פעלקער־בונד וועט האבען א סימפטאמאטישען כאראקטער. דאס וועט געמליך זיין א קלארע אנליזונג ווי ווייט ס'איז שוין אריינגעדרונגען אין פעלקער־בונד דער פאלימישער אביעקטיוויזם.

דיזעלביגע צייטונג שטעלט זיך אפ אין א בריף פון לאנדאן מכח דעם רעגירונגס קריזיס אין ענגלאנד. דער לאנדאנער קארעספאנדענט פון דער צייטונג איז איבערצייגט, אז די רעקאנסטרוקציע פון ענגלישען קאבינעט איז א פראגע פון געציהלטע טעג. די ליבעראלע מיניסטארען און אויך דער אפגעשפאלטענער פון דער ליבעראל־פארטיי לארד סאמועל קענען מעהר נישט זיצען אין א רעגירונג, וואס פיהרט א פראטעקציאניסטישע פאליטיק, וועלכע זיי אלס אנהענגער פון פרייען האנדעל בעטראכטען פאר אנ'אונגליק פאר'ן לאנד. די ליבעראלע מיניסטארען וועלען בכן בקרוב אפטרעטען. אבער דאס וועט מנישט גורם זיין צו פערוואנדלען דעם ענגלישען קאבינעט אין א ריין קאנסערוואטיווען. די קאנסערוואטיסטען ווילען נישט נעמען אויף זיך אליין די אחריות פאר'ן גורל פון דער אימפעריע. זיי איז בעקוועמער צו געהן אונטער'ן מאנטעל פון א נאציאנאלער רעגירונג. דערפאר האלטען זיי זיך אויך פעסט ביי מאקדאנאלד'ן. מאקדאנאלד ווידער מוז האבען אין קאבינעט נאך א פאר מיניסטארען נישט קיין קאנסערוואטיסטען. אויב ער וועט מוזען אליין בלייבען אין א קאנסערוואטיווער רעגירונג, וועט ער אויך אויפהערן. ס'קען דעריבער געשעהן איצט אזוינס פון די צווי: אדער מאקדאנאלד וועט צוציהען א פאר פרישע אפגעשפאלטענע, אדער די קאנסערוואטיסטען אליין וועלען נעמען רעגירען אויך אהן מאקדאנאלד'ן. דער גוט־אינפארמירטער קארעספאנדענט גלויבט ניכער אין דער ערשטער מעגליכקייט.

דער „אילוסטראוואני קוריער" שטעלט זיך אפ אויף די לעצטע געשעהענישען אין ראטען־רוסלאנד אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטע פערארדנונגען בנוגע דער קאלעקטיוויזאציע, פרייען פערקויף פון לאנדווירטשאפטליכע פראדוקטען א.ד.גל.

די צייטונג בעמיהט זיך צו געבען אנ־אביעקטיווע אפשאצונג פון דער איצטיגער לאגע אין רוסלאנד. אבער ס'געלונגט איהר נישט. די איצטיגע זיגזאגען פון סטאלין'ען ערקלערט די צייטונג מיט דער אונצופרידענהייט פון די פויערים געגען דער קאלעקטיוויזאציע. אבער די הנחה פאר די פויערים האבען ווידער ארויסגערופען א שטארקע אונצופרידענהייט ביי די ארבייטער. אזוי ווארפט זיך די איצטיגע מאכט פון רוסלאנד, וועלענדיג צופרידענשטעלען ביידע צדדים, ד. ה. די פויערים און די ארבייטער, און דאס געלונגט איהר נישט. אזוי מיינט דער „אילוסטראוואני קוריער".

גאנדי נאכ'ן תענית

א וואך צייט האט די וועלט ווידער־אמאל געשפאנט אויפמערקזאמקייט דעם אינדישען פראבלעם און פערפאלגט מיט שפאנונג יעדע ידיעה פון פּונא, וואו גאנדי געפינט זיך.

דער שטורם געגען ענגלאנד, וועלכער האט זיך נאך דמיט א יאהר צוריק געטראגען איבער אינדיען, איז לפנים איינגעשטילט געווארען. די ריזיגע פון אינדישען נביא איבער אונדאפא האט בעדייטענד אפגעשוואכט זיין כח אין אינדיען גופא. די אינדישע נאציאנאלע בעוועגונג איז אויף א געוויסער צייט שטעהן געבליבען אין איהר אויפשוואונג. די פאריער האבען דערוויל זיך גענומען וועקען פון זייער לאנגען שלאף. מ'האט זיי גענומען ארגאניזירען — מעגליך נישט אהן ענגלאנד'ס הילף — און גערופען זיי צו קעמפען פאר זייער גלייכבערעכטיגונג, פאר אראפנעמען פון זיי די שאנדע פון „אונבעריהרליכקייט", וועלכע די קאסטען האבען אויף זיי ארויפגעלעגט.

גאנדי און די איבריגע פיהרער פון אינדישען קאנגרעס זענען געזעסען אין תפיסה, און די הינדוסען האבען דערמיט שלום געמאכט. די ענגלישע רעגירונג האט אויסגענוצט דעם שטילשטאנד ביי די הינדוסען און דער ערוואכונגס־פראצעס ביי די פאריער און זי איז ארויס מיט א וואהל־פראיעקט, וואס גאראנטירט די פאריער א פערטרעטונג סיי אין קאמונאלע אינסטיטוציעס, סיי אין פארלאמענט. דערמיט איז מען נאטירליך נישט אויסגעגאנגען די טומה פון די פאריער, נאר מ'האט געוואלט אזוי ארום שאפען נאך א פראנט, א חוץ דעם מאהמעדאנישען, געגען דער אינדישער נאציאנאלע בעוועגונג. דער דאזיגער פראנט מצד די פאריער איז נאך געפעהרליכער ווייל די עפענטליכע מיינונג אין דער וועלט וועט אין דעם פאל זיין אויף דער זייט פון ענגלאנד געגען די הינדוסען. די הינדוסען מיט גאנדי'ן בראש האבען דערשפירט די סכנה, וואס עס דראהט זייער ערוואכונגס־פראצעס צוליב דעם געשיקטען ענגלישען מאנעווער מיט די פאריער. גאנדי האט זיך דאן דעצידירט מותר צו זיין אויף דער פאפולאריטעט אין דער וועלט. באדיי פערשריגען צו ווערן אלס רעאקציאנער אלס גענענער פון גלייכבערעכטיגונג פון די „אונבעריהרליכע" אבי נישט צו דערלאזען צו קיין אינערליכע קאמפען, אבי נישט צו ברענגען צו קיין שפאלטונג צווישען די הינדוסען גופא. אזי דאס איז איהם געלונגען. זיין הונגער־שטרייק האט בעוואויגען די פיהרער פון די הינדוסען צו זעצען זיך ביי איין טיש מיט די פאריער און אדורכצוקומען צווישען זיך. גאנדי איז איצט אפשר נישט מעהר אזוי פערהעליגט און אזוי פאפולער אין דער וועלט, ווי ער איז עס געווען פאר'ן שטרייק. אבער פאר'ן דאזיגען קרבן האט ער אויפגעטוען די גרעסטע זאך אין זיין לעבען: ער האט דערפיהרט צו א פערשטענדיגונג צווישען די העכערע קאסטען און די פאריער.

בן משה

ארץ־ישראל

דער אריינפאהר

פון דוד פינסקי

2

איהר זייט שוין א שטיק אין ארץ־ישראל און וועט נאך א סך ווייטער אריינפאהרען. און איהר וועט נאך אלץ זעהן דעם מדבר. די בעדואינער ליבען דעם מדבר און נעמען איהם מיט זיך, וואוהין זיי געהען. עס מאכט נישט אויס אין וואס פאר א בליהענדיגען ארט זיי וועלען אריינקומען, באלד וועט אנקומען נאך זיי דער מדבר מיט זיין זאמד און פארדעקען גראז און פלאנצען און ביימער, פערשטאפען די וואסער־קוואלען, פערשיטען די טייכלען. עס וועלען זיך אנמעהרען מוימליכע זומפען אלס זכר פון געוועזענער וואסער־רייכקייט, און אויפ'ן זאמד וועלען אויפבליהען דערנער און קאקטוסען. דעמאלט זענען די וואנדער־קינדער פון אראביען ביי זיך אינדערהיים. די דערנער זענען שפייז פאר זייערע קעמלען, די קאקטוסען זענען די צוימען ארום זייערע פעלדער און גערטנער, די מוימליכע זומפען זענען דער אויפהאלטס־פלאץ פון זייערע זשאמוסען — אזא מין פיה, אויב איהר ווילט וויסען. ווען איהר וועט איצטער ארויסגעהן צו קושען די ערד פון אייער הייס־געליבטען לאנד, וועט איהר קושען דעם זאמד פון מדבר, פערשלעפט אהער פון א פאלק, וואס ליבט דעם מדבר און ליבט נישט דאס לאנד... נאר דער הימעל איז געבליבען דער זעלביגער, דער אונענדלעכער און אלע אייביגקייטען, דער הויכער, וואונדער־בלויער הימעל פון א"י. איהם האבען די אראבער נישט געקאנט פאר'מדבר'ן. איהם מעגט איהר קושען, אויב איהר קאנט דערלאנגען...

מען איז שוין א פאר שעה אין די גרענעצען פון ארץ־ישראל, אבער קיינער ריהרט זיך נישט פון ארט. קיינער געהט נישט ארויס אויסצוציהען זיך אויף דער ערד און קושען זי, נאך וועלכער זיי האבען אזוי געבענקט. ווי בענומען זיצט מען ביי די פענסטער און מ'קוקט ארויס אין דעם מדבר, דעם מיט זאמד און דערנער בעדעקטען. אויך ער האט זיך זיין שעהנקייט; אבער ווער איז איצטער פעהיג אויפצונעהמען זי אין זיך אריין!

אט ציהט זיך א קאראוואן. א לאנגע שורה קעמלען. קעמעל הינטער קעמעל, קעמעל הינטער קעמעל, מיט אראבער וויגענדיג זיך אויף זייערע הארבי־רוקענס אדער געהענדיג ביי זייער זייט... מדבר־שיפען, געפיהרט פון מדבר־מענשען, שלעפענדיג דעם מדבר ווייטער אין שטעט און דערפער.

א גערילטע שווארצקייט בעוועגט זיך אויליג אין דעם געלען זאמד. דאס איז א סטאדע שווארצע העסליכע ציגען, מיט צעקרימטע, צעדרעהטע הערנער, וואס ציהען זיך אראפ פאראביי די לאנגע אויערן. זיי שטויסען זיך און ציטערן פון מורא פאר דעם דורכלויפענדיגען צוג, און א העסליכע צווייפיסיגע שווארצקייט לויפט נאך זיי נאך מיט אנ'אויפגעהויבענעם שטעקען. מוז דא אלץ שווארץ זיין? מוז דא אלץ פערשווארצט ווערען?

אט איז אנ'אראבישער דארף. נידעריגע ליים־הייזלעך, מיט די ווענט אהן פענסטער צום דרויסען. ווי זיי וואלטען אונטערגעשטעלט זייערע רוקענס צום אנקומענדיגען מדבר: נא, קריך איבער אונזערע איינגעבויגענע רוקענס!

אנ'איפעלקייט האט אנגעפיהלט די קופע. וואס איז דאס פאר א שרעקליכער געשמאנק?

ער קומט פון דעם אראבישען דארף. אבער איהר דארפט איהם קענען פון די דערפער אין בעסאראביען און אוקראינע. ער נעמט זיך פון דער הייצונג מיט דעם אפפאל פון די פיה. די לופט פון ארץ־ישראל נעהמט איהם אויף און פערשפרייט איהם אויף א ווייטען מהלך ארום און ארום.

די הערצער קלעמען. עפעס א צער האט אלעמען אנגעפיהלט. דער צער פון אנטוישונג. איז דאס דאס לאנד פון זייער בענקעניש? האבען זיי נאך א מדבר געבענקט. נאך זאמד און דערנער און זומפען און העסליכען עיפוש? וואס פאר א צוקונפט קאן מען דא דערווארטען? ווי קאן מען אזא לאנד בעפעלקערען?

איינער האט געהאט א געליבטע, אבער פיינט האבען זי אוועקגענומען ביי איהם און איהם אליין פערטריבען אין ווייטען גלות. ער האט זי נישט אויפגעהערט צו ליבען, געבענקט נאך איהר און ענדליך ארויסגעריסען זיך פון זיין פערטריבענקייט און איז אוועק צו איהר צוריק. אבער ער האט נישט געוואוסט, אז א העסליכע קרענק, וועלכע זי האט אפבעקומען פון די פערגוואלטיגער, האט איר צעעסען דעם קערפער, פארמיאוס'ט איהר געזיכט, איהר אטעם פערוואנדעלט אין גיפט און טויט... וועט ער זי קאנען אויסהיילען מיט זיין ליבע? וועט ער געזונט מאכען איהרע גלידער? וועט ער איהר אומקערען איהר שעהנקייט?...

ערגעץ־וואו אין דער ווייטקייט, רעכטס פון דעם לויפענדיגען צוג, דארף ליגען א יודישע קאלאניע, אנ'אאזיס אין דעם מדבר.

מען האט זיך אנגעשטרענגט צו כאפען א קוק; אבער מען האט געזעהן בלויז געלען זאמד. ווייטע, פרייטע פלאכען, אבער אויך שוין זאמד־בערג.

די זון האט שוין געמאכט א גרויסען שפרונג איבער דעם העליכען הימעל, אבער זי האט בעהעלט נאר געלען זאמדיגען עלענד, האפנונגסלאזיגקייט, אונטערגאנג. מייל נאך מייל, מייל נאך מייל...

לינקס אין דער ווייטקייט האט א גרינקייט אויפגעשפראצט, צעוואקסען, צעבליהט, צעשפרייט זיך. וואס פאר אנ'אפרוה פאר די אויגען! ווי קומט זי אהער? עס איז אנ'אאזיס? עס איז א פלאץ, וואס איז נאך נישט חרוב געווארן? האט דער מדבר אהין נאך קיין זוכבים נישט געשיקט?

מ'פאהרט אריין דער צוג אין גרינקייט. בוימער! בוימער! אלקאליפטוס־בוימער, אראנזשען בוימער...

סטאנציע רחובות. די ערשטע סטאנציע פון דעם נייעם יודישען ישוב.

הערצער האבען אויפגעקלאפט, אויגען זענען אנגעפילט געווארען מיט טרערען פון פרייד...

ער וועט! ער וועט! ער וועט זיי געזונט מאכען!...

—:§:—

בעשטימט קהלה־וואהלען אין ווין

ווין (יטא) די וואהלען צו דער יודישער קהלה אין ווין זענען בעשטימט געווארען אויפ'ן 4. דעצעמבער 1932. אלע יודישע פאליטישע פארטייען האבען שוין אנגעהויבען דעם וואהל־קאמף. מען רעכענט זיך מיט בעדייטענדע ענדערונגען אין די כחות־פערהעלטנישען אין דער קהלה. די אוניאן פון עסטרייכישע יודען און אגודת ישראל וועלען וואהרשיינליך אויך דאס מאל ארויסשטעלען א געמיינזאמע ליסטע. די פערהאנדלונגען וועגען א פעראייניגונג פון ציוניסטישע גרופירונגען האבען א נגיטיגען פערלויף. די „ווערקטעטיגע" יודען (סאציאל־דעמאקראטען) זענען דערוויל געגען א בלאק מיט דער פעראייניגטער ציוניסטיש־סאציאליסטישער פארטיי.

געזעץ־פראיעקט, וואס שטעלט אין געפאהר יוד. קהלות אין דייטשלאנד

בערלין (יטא) די דייטש־נאציאנאלע פראקציע אין פרייסישען לאנדטאג האט אריינגעטראגען א געזעץ־פראיעקט וועגען ארויסטריט פון רעליגיעזע געמיינשאפטען, וואס ענטהאלט אויך בעשטימונגען וועגען ארויסטריט פון יודישע קהלות.

ביז איצט אנערקענט דאס געזעץ דאס יודענטום אלס רעליגיעזע געמיינשאפט און די איינצעלנע קהלות אלס טיילען פון יודענטום, אזוי דאס דער ארויסטריט פון א קהלה בעדייט דעם ארויסטריט פון יודענטום. לויט דעם איצט אריינגעבראכטען געזעץ־פראיעקט קען יע דער ארויסטרעטען פון דער יודישער קהלה, האבען ער וויל צ. ב. נישט צאהלען קיין שטייערן, ווערען יודענטום ווערט אין דעם געזעץ־פראיעקט בכלל נישט דערמאנט.

אין די יודישע קרייזען האט דער דאזיגער געזעץ־פראיעקט ארויסגערופען א שטארקע אפאזיציע, מען גלויבט, אז די דייטש־נאציאנאלע האבען נישט געהאט קיין בעזונדערע כוונה דערביי, זיי זענען וואהרשיינליך אינספירירט געווארען דורך געוויסע יודישע קרייזען, וועלכע ווילען אפשוואכען די פאזיציע פון די יודישע קהילות און מאכען א סוף צו דער איינהייט פון יודענטום.

דער געזעץ־פראיעקט וועט בעהאנדעלט ווערען אויף די ספעטערע זיצונגען פון לאנדטאג ערשט אין נאוועמבער חודש.

—§—

פרינץ פאן אוועלס אין דייטשלאנד

דער ענגלישער קרוינפרינץ איז צום ערשטען מאל זייט דער וועלט־מלחמה געקומען אויף א בעזוך קיין דייטשלאנד.

דער עיקר איז נישט דער דיפלאם...

פראפעסאר זאגט, אז אוניווערסיטעט־בילדונג איז אנ'איבעריגע זאך

דער בעריהמטער אמעריקאנער פראפעסאר דזשיי לאורענס, האט זיך פערנינען צו זאגען אין זיינער א רעדע פאר אנ'עולם, אז די גאנצע הויך־אוניווערזיטעט־בילדונג אין אמעריקא איז א בלוף („האקום", „באנק").

נישטא, דאכט זיך, קיין טאטע־מאמע, וואס זאלען נישט דענקען, אז דערמיט וואס זיי גיבען זייער קינד א העכערע בילדונג און שיקען נישט זייער קינד באלד נאך האי סקול ארבייטען, טוען זיי מיט דעם אויף א גוטע זאך פאר'ן קינד, זיי בעווארענען איהם מיט א פראפעסיע און מיט א גוטער פרנסה. אבער די דאזיגע עלטערן האבען א טעות. ראקפעלער, פארד, שוואב, קארנעגי, עדיסאן — קיין איינער פון די דאזיגע מיליאנערן האט אין דער יוגענד נישט געקאנט, אדער נישט געוואלט סטודירען, און קיין איינער פון זיי האט נישט בעזוכט קיין אוניווערזיטעט. מעהרסטע מיליאנערן מיינען אבער, אז ווען זיי זאלען נאך געווען האבען, חוץ מזל, און חוץ פעהיגקייט אויך אוניווערזיטעט־בילדונג, וואלטען זיי געווען געקענט פערכאפען די גאנצע וועלט. דערפאר שיקען זיי זייערע קינדער אין די אוניווערזיטעטען און הויך־שולען. אבער זיי אליין זעהען, אז זייערע זיהן, וואס האבען יא געהאט א הויכע בילדונג, וועגען נישט צו געשעפט אזוי גוט ווי זיי — די נישט־געבילדעטע מיליאנערן.

און ווען מען האט אין יאהר 1904 געמאכט א גענויע אונטערזוכונג, ווער עס איז מעהר דערפאלגרייך אין לעבען, דער אוניווערזיטעט־געענדיגטער, אדער דער, וואס האט נאר א מיטעל־שול בילדונג, האט זיך, — זאגט דער דערמאנטער פראפעסאר — ארויסגעוויזען, אז א קאלעדזש־בילדונג איז „האקום". „באנק". דער אינטעליגענטער מענש קאן און איז תמיד מעהר דערפאלגרייך, איידער דער ווענינ־אינטעליגענטער, מעג ער אפילו האבען א דיפלאם. מען דארף נאר געדענקען, אז אוניווערזיטעט־בילדונג איז נישט וויסען און נישט קיין אינטעליגענץ. אפשר ענטוויקעלט די הויך־שול עכוואס די אינטעליגענץ פון'ם מענשען, פון'ם סטודענט, אבער ווייטער געהט עס נישט. דער אומאינטעליגענטער קאן פון דעם קיין סך נישט פראפיטירען.

ווען מען וויל וויסען אקוראט, צי עס בעצאהלט זיך אפצוגעבען פיר יאהר פאר אוניווערזיטעט־בילדונג — זאגט פראפעסאר לאורענס — זאל מען פערגלייכען דעם מיטעל־שול־שילער, וואס האט שוין געהאט פיר יאהר פראקטיק אין „ביזנעס", מיט א סטודענט פון דער זעלבער אינטעליגענץ. וועט מען זעהן, אז דער שילער איז מעהר דערפאלגרייך און פעהיגער.

מען קאן זעהר לייכט פערשטעהן, אז סטודירען טויטע און האלב־טויטע שפראכען האט קיין ווערט ניט פאר'ן דירעקטאר פון א שטאל־פאבריק, פון א שיף־פאבריק, א. אז. וו. דער מיטעל־שול־שילער האט די דאזיגע שפראכען נישט געלערנט און ער קומט אויס אהן זיי אין זיינע ביזנעס.

עס זענען אבער פאראן אזעלכע טאטע־מאמע, וואס קוקען נישט ארויס, אז די קינדער זייערע זאלען פון אוניווערזיטעט ארויסקומען מיט א זאק אויף אנצושארען געלד. פאר זיי איז דער עיקר, אז זייער קינד זאל זיין מעהר קולטורעל. זאל האבען מעהר וויסען — פאר אזעלכע עלטערן — מיינט די וועלט איז אוניווערזיטעט־בילדונג פאר זייער קינד א נויטווענדיגקייט.

אבער דער דערמאנטער פראפעסאר גלויבט אויך נישט אין אזא מין בילדונג. לויט זיין מיינונג זענען אזעלכע קולטורעלע מענשען נישט מעהר ווי געמאכטע, פאבריצירטע אריסטאקראטען, אהן וועלכע מען קאן זיך זעהר לייכט בעגעהן. אין וואס קאנען מיט זייער אריסטאקראטיזם זיך נישט שטעלען הצכנר פון זייער שכן, וואס האט איינגעבוירענע נאבעלקייט, כאטש ער האט נישט בעזוכט קיין אוניווערזיטעט.

דער אמת — זאגט ער — איז, אז אין ענגלאנד, צום ביישפיל, קאן א פשוט'ער שאטלענדער ביר־פאבריקאנט בעקומען דעם טיטול „סיר" פון'ם ענגלישען קעניג און ווערען א נאבעלמאן, כאטש ער האט אין זיין לעבען נישט געזעהן קיין אוניווערזיטעט פאר די אויגען. אזא מין אריסטאקראטיע און נאבעלקייט איז אויך נישט מעהר ווי בלאף.

—:§:—

לאדז 28. סעפט. 1932
מיטוואך, כ"ז אלול תרצ"ב
פ' נצו"י

טאג-כראניק

רינד-פלייש ביליגער — קאלב-פלייש טייערער

(§) אויף דער נעכטיגער זיצונג פון דער „צענטניק"-קאמיסיע ביים מאגיסטראט איז בעשלאסען געווארען צו פערקלענערן די פרייזען פון רינד-פלייש אויף 10 און 15 פראצ. קאלבס-פלייש ווערט טייערער אויף 10 פראצ.

קאנפיסקירט ווארשאווער צייטשריפטען

(§) נעכטען זענען אין לאדז קאנפיסקירט געווארען עטליכע צייטונגען פאר ארטיקעל א. ק. „די טשוקעוויטשער אפערע".

נאכט-דיזשורען אין די אפטייקען

היינט בייינאכט דיזשורירן פאלגענדע אפטייקען: א. בארטאש (פלאץ קאשטשעלנע 10), א. לארעמזא (פאמארסקא 12), ע. מילער (פעטריקאווער 46), מ. עפשטיין (פעטריקאווער 225), ז. גארטשינסקי (פושעיאזד 59), ג. אנטאניעוויטש (פאביאניצקא 50).

אמעריקאנער טעקסטיל-פאבריקאנט מאכט גליקליך אנ'ארים יודיש מעדעל

(—) אין לאדז איז ערשט נעקומען אויף זיין חתונה-רייזע דער אמעריקאנער טעקסטיל-פאבריקאנט מר. סעמיועל גלאזער, וועלכער האט די טעג חתונה געהאט אין ווילנא מיט א דאדטיג. בילד-שעהן, אבער ארים יודיש מעדעל.

וועגען דער דאזיגער משעקאווער ראמאנטישער געשיכטע איז מען אונז פון ווילנע מודיע די דאזיגע אינטערעסאנטע איינצעלהייטען:

מיט בערך א פאר חדשים צוריק איז קיין ווילנא אראפגעקומען דער אמעריקאנער טעקסטיל-פאבריקאנט סעמיועל גלאזער, וועלכער האט דארט עלטערן.

גלאזער האט געמאכט א לוסט-רייזע און גלייכצייטיג בעשלאסען זיך צו בעקענען מיט די טעקסטיל-פאבריקען אין א גאנצער רייע אייראפעאישע לענדער.

אין ווילנא האט ער זיך בעקענט מיט דער בילד-שעהנער יודישער פריילין ח. נ—ן און האט יהר שטארק ליב בעקומען.

מען האט זיי בוידען געזעהן אפט שפאצירענדיג און פערבריינגענדיג אין די ווילנער פערגניגונגס-ערטער. ער האט פאר דע פריילין נישט געשפארט פון כל טוב אין דער וועלט.

פריילין נ. האט אבער באלד בעקומען קאנקורענטינס, וועלכע האבען אנגעהויבען מאכען פערשידענע העצעס אויס קנאה, אבער דער אמעריקאנער האט קיין זאך נישט גענומען אין אכט און בעשלאסען חתונה צו האבען מיט זיין געליבטער.

די קאנקורענטקעס זענען דאן געפאלען אויף א המצאה און האבען אריינגעשיקט אנ'אנאנימען בריף צו דער פריילין נ., אז זי זאל זיין זעהר פארזיכטיג מיט איהר חתן, ווארום אין דער אמת'ן איז ער נים קיין פאבריקאנט, נאר א „סוחר" פון לעבעדיגער סחורה, וועלכער וויל זי פערפיהרען אין א שאנד-הויז. דאס האט די פריילין און איהר פאמיליע נעטראפען, ווי א דונער און זיי האבען אנגעהויבען איבערטראכטען, אפשר איז עס ווירקליך אזוי, ווארום דאס גליק איז עפעס צו גרויס.

האפענדיג אבער א ברודער אין ניו-יארק, האט די כלה גלייך ארויסגעשיקט צו איהם א דעפעשע מיט אנ'אנפראגע, צי אין ניו-יארק איז דא א טעקסטיל-פאבריק פון סעמועל גלאזער און וואס דאס איז פאר א מענש.

אויף דער דעפעשע איז גלייך אנגעקומען אנ'ענטפער מיט די בעסטע מיינונגען וועגען גלאזער, ס'איז א גוטער, ליבער מענש, שרייבט דער ברודער, און דערצו א גרויסער גביר.

צו דער חתונה האט דער אמעריקאנער איבערגעגעבען די כלה טשעקען אויף א פאר טויזענד דאלאר, אלס נאדאנטיע, אויסער דעם האט ער איבערגעלאזט א גרויסע סומע געלד פאר דער כלה'ס מוטער.

קאמארניק פער'משפט אויף 3 חדשים תפיסה

(§) פאר'ן קרייז-געריכט איז נעכטען געשטאנען דער קאמארניק פון 17. ראיאן ראפאעוו סאקקילארי, ער איז נעמליך בשולדיגט געווארען אין אויסשטעלען ארימקייט-צייגנישען, אז ביי די בעטראפענדע איז נישטא וואס אויפצומאהנען און אזוי ארום האט ער געברענגט שאדען דעם מלוכה-אוצר. סאקקילארי איז פערמשפט געווארען אויף 3 חדשים תפיסה און דאס אויספיהרען די שטראף איז אפגעלעגט געווארען אויף 2 יאהר.

ליקווידירט א באנדע טעראריסטען אויפ'ן גרינעם מארק

זיי האבען גענומען צו 5 זל. אויסקויף-געלד פאר די בעסטע שטעל

(§) מאנטאג בייינאכט האט א דורכגעהענדער פאליציאנט דערהערט אויפ'ן גרינעם מארק ווי מען שרייט און מען רופט הילף. צוגעהענדיג האט ער דערזעהן ווי דריי פארשוינען אנטלויפען. דער פאליציאנט האט זיי נאכגעיאגט און מיט הילף פון נאך איין פאליציאנט איז געלונגען אלע דריי אפצופיהרען אין קאמיסאריאט. אין דער זעלבער צייט איז ארויסגערופען געווארען די גיכע-הילף וועלכע האט ערבאנדאזשירט די וואונדען פון פויער יוזעף גראטשיק, און געדעם איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

אין אויספארשונגס-אמט, וואו די פארשוינען זענען אפגעפיהרט געווארען, האט זיך ארויסגעוויזען, אז די פערהאפטעטע זענען יוזעף טשיבאטש, באלעסלאוו קוביאק און מארטשין קוביאק. זיי האבען זינט א לאנגער צייט טעראריזירט די פויערים, וועלכע קומען צו פאהרן אויפ'ן מארק און גענומען ביי זיי אויסקויף-געלד צו 5 זל. זיי האבען נעמליך, אויסגעשטעלט אנ'ערך 20 קעסטלעך אויפ'ן מארק און אזוי ארום פערנומען די בעסטע ערטער. יעדער פויער וואס האט געוואלט האבען די שטעל, האט געמוזט צאהלען אויסקויף-געלד. געגען דעם האט זיך אבער אקעגענגעשטעלט גראטשיק, און געדראהט, אז ער וועט אלץ איבערגעבען דער פאליציי, דערפאר האבען זיי דאס איהם אזוי צומקל'ט.

פון היינט אן וועט אויף די מערק פאטרולירען פאליציי, כדי א סוף צו מאכען צו די ביז איצטיגע טעראריסטען-באנדעס, ווי ס'איז געווען דער פאל אויפ'ן באלוטער מארק און איצט אויפ'ן גרינעם מארק.

שפענדען פאר אינסטיטוציעס

ה' פרידמאן האט געשפענדעט פאר'ן יתומים-הויז, זגערזשער 40 5 זל. און פאר'ן יתומים-הויז פון פולנאצנא 38 — 5 זל. דאס געלד אפצונעמען אין אדמיניסטראציע פון „לאדזער טאגעבלאט".

גנבות

(§) פון בוידעם אויף אראראט 10 האט מען ארויסגעגנב'עט וועש פון דוזע וואסערבערג פאר עטליכע הונדערט זל.

קופאן № 50
אויף אומזיסטע יורידישע עצות.
דער בעזיצער פונם דאזיגען קופאן קאן בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי-קאנסול פון אונזער רעדאקציע.
גילטיג היינט מיטוואך, ד. 28. סעפט. פון 8 אווענד

פון לאדזער האנדעלס-געריכט

רעגולאציע-אונטערהאנדלונגען מיט די קרעדיטארן פון ווידזעווער מאנופאקטור אויף א גוטען וועג

(5) נעכטען איז אין געריכט ווידער אמאל בעטראכט געווארען די פראגע וועגען נאדזאר פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור". די געריכטס-אויפזעהער אד. יאשונסקי און אסקאר ציגלער האבען אפגעגעבען דעם בעריכט פון מצב פון דער פירמע, אין משך פון די לעצטע חדשים.

לויט'ן בעריכט איז צו זעהן, אז אין יולי איז די פאבריק געווען טעטיג 25 טעג, בעשעפטיגענדיג 5250 ארבייטער וועכענטליך. די שפינערייען און וועבערייען האבען געארבייט אויף 75 פראצ. צוזיי שיכטען. אין פערגלייך מיט יוני האט די פראדוקציע אין יולי זיך פערגרעסערט מיט 25 פראצענט. עס איז אויסגעארבייט געווארען 1,822,291 מעטער סחורה. דאגעגען האט דער פערקויף פון גארן און סחורה זיך פערקלענערט אין יולי מיט 324,312,02 זל. און האט בעטראפען 1,568,875,82 זל. אויסער דעם האט די פירמע פאר דער צייט געצאהלט די שטייערן אין דער פינאנץ קאמער, קראנקען-קאסע און די סאציאלע אפצאהלונגען איז דער אלגעמיינער סומע פון 205,648,72 זל.

דער ווערט פון רעמאנענט פון רויה און פערטיגע סחורות און גארן איז בערעכענט אין ברוטא 1,430,914,83 דאלאר.

דאס געריכט האט אויך בעטראכט דעם בעריכט פון דער פירמע פאר אויגוסט פון וועלכען עס איז צו זעהן, אז צוליב'ן שטרייק איז זי טעטיג געווען נאר 16 טעג אין חודש. די לוין-רעדוקציע איז די פירמע געווען געצוואונגען דורכצופיהרען דערפאר, ווייל די קאנקורענץ פירמעס האבען געהאט פערקלענערט די לוינען. צוליב'ן שטרייק איז ממילא די פראדוקציע אין דעם חודש געווען א קלענערע.

צום סוף האבען די געריכטס-אויפזעהער פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור" מיטגעטיילט דעם געריכט, אז צווישען דער פערוואלטונג פון דער פאבריק, וואס שטעהט אונטער'ן נאדזאר און קרעדיטארען ווערען געפיהרט אונטערהאנדלונגען וועגען א אויסגלייך און לויט דעם ערקלערונג פון פרעזעס אסקאר קאן, זענען פאראן אלע אויסזיכטען, אז די קרעדיטארען זאלען אננעמען די פארגעלעגטע בעדינגונגען.

גלייכצייטיג דערוויסען מיר זיך, אז איז געשאפען געווארען א קאמיטעט פון די קרעדיטארען, וואס האט אונטערנומען אונטערהאנדלונגען מיט די צענטראלען פון די אויסלענדישע האנדעלס-הייזער. ס'רוב מיטגלידער אין קאמיטעט זענען טאקי אויסלענדישע קרעדיטארען.

* * *

אין אויפאדלאשטש פון מוירוצי און העלענע ראזענבלאט, בעזיצער פון דער האנד-וועבעריי „העלמאר" אויף אנגא גאס 9, האט דאס געריכט בעשטימט א צוגאנג-טערמין. אויף פעסטצושטעלען די חובות.

* * *

אין אויפאדלאשטש פון די לעדער-סוחרים א. זיילענבערג און בירע (פולנאצנא 4) האט דאס געריכט אויפ'ן פארשלאג פון סינדיק בעשלאסען צו בעשטימען א אנדערן ריכטער קאמיסאר.

* * *

אין דער פראגע וועגען ערטיילען דער קאאפעראטיווער באנק פון אנדזשעיא 3 האט דאס געריכט בעשלאסען אפצולעגען דעם ענין אויפ'ן 3. אקטאבער.

—:§:—

בעפאלען אנ'איינזאמע פרוי אין וועג

דער מאן שיסט אויפ'ן אנפאלער און מאכט איהם א קאליקע

שיסער פער'משפט צו 6 חדשים תפיסה

(§) יאדוויגא פעלטאוו איז דעם 3 מאי געפאהרן מיט'ן טראמוואי פון לאדז קיין ברוס. פון דארט איז זי צוגעגאנגען צו-פוס קיין זאפיובקע. קומענדיג נישט ווייט פון איהר הויז איז זי בעפאלען געווארען פון א פארשוין, ווי עס האט זיך שפעטער ארויסגעוויזען, איז עס געווען איגנאצי שמיגעלסקי פון זעלבען דארף, וואס האט איבער איהר געוואלט בעגעהן א שאנד-טאט. די בעפאלענע פרוי האט גענומען מאכען געוואלדען. דאן איז ארויסגעלאפען צו הילף איהר מאן וויקטאר. דער אנפאלער האט דאן גענומען אנטלויפען. ער האט איהם נאכגעשאסען און איהם פערוואונדעט.

נעכטען איז פעלט געשטאנען פאר'ן לאדזער קרייז-געריכט. דער עקספערט האט פעסטגעשטעלט, אז פון שאס וועט שמיגעלסקי בלייבען אנ'אייביגע קאליקע.

שמיגעלסקי האט זיך אין פארגעווארפענעם המעשה נישט מודה געווען און פעלט איז פערמשפט געווארען צו 6 חדשים תפיסה אפצולעגען די שטראף אויף 5 יאהר.

—§—

אפטיק-לאגער פון שמעון אורבאך

דאס עלטסטע אפטיק-געשעפט אין לאדז פון שמעון אורבאך (פעטריקאווער 33) האט שוין זייט יאהרען א גוטען שם אין די ברייטסטע קרייזען. אין דאזיגען אפטיק-לאגער קאנט איהר בעקומען אלע מיני אפטישע ארטיקלען: ברילען, פענסנעם, לארגנעטען און גרעסערן אויסוואהל און פון דער בעסטער קוואליטעט, די בעקאנטע אויסלענדישע, געשליפענע „צייס"-גלעזער, וועלכע זענען א אמת'ע רפואה פאר קראנקע אויגען און האבען נישט זייער'ס גלייכען, קאנט איהר קריגען ביי אורבאך'ן צום ביליגסטען פרייז. עס איז דעריבער פערשטענדליך, וואס אלע קויפען ברילען נאר ביי אורבאך'ן.

איינברוך אין א קאלאניאל-געשעפט

צוגענומען עטליכע זאק קאלאניאל-סחורה

(§) אין 13. קאמיסאריאט האט מען נעכטען ווידער געמאלדען, אז אין קאלאניאל-געשעפט פון יצחק קרוג (זשגאווסקא 113) איז אויסגעפיהרט געווארען א דרייסטער איינברוך. די גנבים האבען איינגעפאקט אין זעק די גאנצע סחורה, אין ווערט פון 1200 זל. אבער ווייזט אויס, אז זיי זענען אין מיטען געשטערט געווארען און זיי האבען איבערגעלאזט איינינע זעק מיט סחורה און מיט דער רעשט אנטלאפען.

—§§—

אויסוואורף פרובט פערגוואלדיגען א פאראליזירטע פרוי

געריכט פער'משפט איהר צו 6 חדשים תפיסה

(§) דער 27-יעהריגער פראנצישעק ראשיאק פון לאגעווניצקא 61 איז דעם 6 מאי ד. י. געקומען אין דער וואוינונג פון זיין פערהייראטער קוזינקע אנאסטאזיא ראשיאק, אויף דאלגא 27. די קוזינקע נאסטאזיא ליגט שוין 6 יאהר צו בעט געלעהמט פון א פאראליז. טרעפענדיג די קראנקע אליין אין שטוב, האט דער אויסוואורף פראנצישעק זיך געווארפען אויף דער אומגליקליכער פרוי און זי געפרובט פערגוואלטיגען. אין זעלבען מאמענט זענען אנגעקומען דער מאן פון דער קראנקער און איהר זוהן און האבען דעם פארשוין געפאקט אויף דער הייסער מינוט.

נעכטען איז דער אויסוואורף פערמשפט געווארען דורכ'ן קרייז-געריכט צו 6 חדשים תפיסה.

א פיקאנטער פראצעס

(§) דעם 25 יוני זענען אויפ'ן גרינעם מארק געקומען קויפען שוואמען מעטעפא און העלנא רוטקאווסקי. זיי זענען צו צו יוזעפא מאנקא, וועלכע האט געהאט צו פערקויפען א קויבער שוואמען. מאנקא האט דערפאר פערלאנגט 20 זל. און ווען, רוטקאווסקא האט געפרובט געבען 5 זל., האט זי גארנישט לאנג געטראכט, אויפגעהויבען דאס קלייד און בקול רם געגעבען א געשריי: „אט דאס קען איך דיר געבען פאר 5 זל."

רוטקאווסקי האט די כוחר'טע גוט אנגעמקל'ט און נעכטען איז ער געשטאנען פאר'ן שלום-געריכט. ער איז פערמשפט געווארען אויף 10 זל. שטראף, אדער 1 טאג ארעסט.

מ'שניידט שויבען פון שוי-פענסטער

(§) נעכטען בייינאכט האבען גנבים אויסגעשניטען די שויב פון ליפשיצ'ס קאפעלושען-געשעפט אויף פעטריקויער 101 און ארויסגעגנב'עט אלע קאפעלושען, וועלכע האבען זיך דארט געפונען.

— אין דאבראווסקי'ס בוך-געשעפט אויף פעטריקאווער 181 האבען גנבים אויסגעשניטען די שויב פון שוי-פענסטער און ארויסגענומען שול-ביכער.

גענבעט א טשעק אהן דעקונג — און בעקומען 3 וואכען תפיסה

(§) פאר'ן געריכט איז געשטאנען אהרן האפמאן, ווערענדיג בעשולדיגט אין געבען דעם אלעקסאנדערער סוחר בוימגארטען א טשעק אויף 200 זל. שפעטער האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער טשעק האט נישט קיין דעקונג. האפמאן איז פערמשפט געווארען אויף 3 וואכען ארעסט און צו בעצאהלען 100 זל. שטראף. טאמער וועט ער בעצאהלען דעם משפט ביז'ן 24 נאוועמבער, וועט איהם דער ארעסט געשענקט ווערען.

—§—

אונזער באמבען-אטענטאט אויפ'ן פעלד-מארשאל אייכהארן אין קיעוו

(דערצעהלט פון א רוסישער טעראריסטקע) (9

— „דאס זייט איהר מסתמא פון דעם אטענטאט אויפ'ן פעלדמארשאל, צוזאמען מיט דעם מאטראס, וואס מען האט שבת אויפגעהאנגען".

דער וואך-זעלנער האט אונז נישט געשטערט און איך האב דעם ארעסטאנט אויסגעפרעגט אלץ, וואס ער האט געוואוסט וועגען באמביסט באריס דאנסקאי. דער גלעזער האט מיר דערצעהלט, אז אין יענער טומעלדיגער נאכט האט זיך אויפגעהאנגען אנ'ארעסטירטער אין זיין קאמער, גלייך ווי מען האט איהם געבראכט א פערפייניגטען פון פערהער ביי די שפיאנען.

דער ארעסטאנט האט מיר דערצעהלט, אז די, וואס האבען גוטע פערבינדונגען, קענען ארויס'גנב'ענען פון דאנען די ארעסטאנטען פאר א גוטען כאבאר, וואס מען גיט די וואך-זעלנער. ער האט מיר דערצעהלט, אז די תפיסה-קאמערן זענען פיל פערפאקט מיט פארטיזאנער, וואס זענען פערהאלטען געווארען ביי אנפאלען אויף דייטשע פאטרול-זעלנער.

איך האב זיך אויך דערוואוסט, אז מיט דעם באמביסט דאנסקאי האבען זיך אלע פעראינטערעסירט, אפילו די דייטשע זעלנער. איינער דעם צווייטען האט איבערגעגעבען וועגען אינקוויזיטארישע פייניגונגען און די ענויים, וואס מען האט איהם אנגעטון — מען האט נישט געטארט דערלאזען, ער זאל זיך אזוי לאנג דארפען מאטערן. עמיצער האט בעדארפט איהם געבען סם, כדי אויף גיכער פטור צו ווערען פון זיינע ליידען — האט דער גלעזער זיך אפגערופען צו מיר.

אויפגעהאנגען האט מען איהם דעם 10-טען אויגוסט, שבת 4 אזייגער בייטאג אויפ'ן שטאטישען פלאץ פאר די אויגען פון א גרויסען עולם מענשען. 2 שעה איז זיין טויטער קערפער געהאנגען אויף דער תליה מיט אנ'אויפשריפט אויפ'ן ברוסט: „דער מערדער פון פעלד-מארשאל אייכהארן".

גאר גיך האב איך אנגעקניפט בעקאנטשאפט מיט די דייטשע קאראאול-זעלנער. פון זיי האב איך זיך דערוואוסט די פרטים וועגען די לעצטע טעג פון באמבען-ווארפער באריס דאנסקאי.

גלייך ווי מען האט איהם געבראכט אין תפיסה, האט מען איהם צוגעבונדען צום בעטגעל און אנגעהויבען איהם פייניגען. מען האט געפאדערט ער זאל ארויסגעבען זיינע מיטהעלפער.

דריי טעג נאכאנאנד, אהן אויפהער, האט מען איהם אנגעטון כל-ערליי יסורים. מען האט איהם דאס לייב געברענט, געשטאכען, געשניטען, געשלאגען איהם טשוועקלעך אונטער די נעגעל, געשטאכען מיט שפילקעס ארויסגעריסען די נעגעל פון די פיס.

דעם 10. אויגוסט איז ער געשטאנען פאר'ן פעלד-געריכט אין קאנצלאריע פון דער תפיסה. אין זעלבען טאג האט מען אויפגעהאנגען.

די זעלבע קאראול-זעלנער האבען מיר דערצעהלט, אז אין שכנות'דיגען קאמער אויפ'ן זעלבען קארידאר זיצט עפעס אנ'ארעסטאנט, א געווירטער פון זינען. ער נעמט נישט צו קיין עסען און טרינקען, רעדט דורכאויס צו זיך אליין, רויכערט א סך און געהט בשום אופן נישט אויף די פערהערען.

אלע אווענט, בעת'ן קאנטראל איבער די קאמערן, שלאגט מען איהם מכות רצח מיט אייזערנע פאסען איבער'ן הוילען לייב. די זעלנער האבען מיר דערצעהלט, אז מ'האט איהם עטליכע טעג נאך דער רייהע געפייניגט. ער איז א לאנגע צייט געלעגען אנ'ארומגעפלאכטענער מיט דראטען, וועלכע האבען איהם צושניטען די מוסקולען פון די הענט ביז'ן ביין.

ווען מען האט איהם נאכדעם אפגעבונדען, איז ער שוין געווען געריהרט פון זינען. — דאס איז געווים איינער פון זעלבען פראצעס, וואס איהר האט- — האבען די זעלנער געזאגט.

מיר איז געלונגען איינצובעטען זיך ביי די זעלנער, מען זאל מיך לאזען א קוק טון אויף איהם דורכ'ן אייגעל פון טיר. עס איז שוין שווער געווען איהם צו דערקענען. דאס איז געווען דער באמבען-טעכניק באנדארטשוק. איך האב איהם א רוף געטון, אבער ער האט מיך דערקענט און, דערהערענדיג, ווי מען רופט איהם מיט'ן נאמען, האט ער זיך פערקליבען אין א ווינקעל פון קאמער און האט זיך נישט גערוהרט פון ארט.

די טעג האבען זיך געצויגען איינער נאך דעם צווייטען. די שפיצען פון די עקזעקוציע-בוימער, וועלכע האבען זיך געצויגען דורכ'ן פענסטער, זענען שוין געל געווארען. עס איז געווארען קאלט.

איינמאל, אזייגער 9 אווענט, זענען צו מיר אין קאמער אריינגעקומען עטליכע רוסישע און דייטשע אפיצירען און מיט זיי צוזאמען איז אויך געקומען דער געדונגענער הענקער פון דער העטמאנאנשער רעגירונג פארוטשניק ביעלאיצוו.

די געקומענע אפיצירען האבען געהייסען פערשפארען דעם קארידאר פון אלע זייטען, האבען ארויסגעפיהרט פון קאמער דעם געריהרטען פון זינען באנדארטשוק'ן און באלד איז מען אריין צו מיר אין קאמער. מיר פייניגען איך זאל אויסזאגען, ווער עס זענען געווען מיינע מיטהעלפער. דער דאזיגער פערהער מיט אינקוויזיטארישע מיטלען האט געדויערט א גאנצע נאכט.

מיר זענען נאך גאר נישט דערגאנגען ביז איצט קיין וויכטיגע אינפארמאציעס, וואס זאלען האבען א שייכות מיט אייער פראצעס — האט דער אינקוויזיטאר פארוטשניק ביעלאיצוו געזאגט — אז איהר האט געהאט צוהעלפער — דאס איז זיכער, אהן א ספק, עס איז אויך זיכער, אז איהר האט געהאט אין קיעוו א סך פערבינדונגען. מא גיט אונז עטליכע אדרעסען, מיר וועלען אייך נישט צורוה לאזען. ביז וואנען איהר וועט אונז געבען די נויטיגע אינפארמאציעס.

איך האב געפרובט דערווייזען, אז איך האב נישט קיין שום שייכות צום פראצעס פון חבר סאבטשענקא, דער פסעוודאנים פון באמבען-טעכניק באנדארטשוק אויף זיין פאס, געגען וועלכען דייטשע קאנטער-שפיאנאזש האט נישט געהאט קיין בעווייז-מאטעריאלען.

— איהר זאגט א בפירוש'ן ליגען — האט ביעליאצוו ווילד אויסגעשריגען — א וועלען מיר באלד אייך ביידען קאנפראנטירען און מיר וועלען באלד זעהן, אז איהר זאגט ליגען, טא וואס וועט איהר דאן זאגען?

דער שפיאן ביעליאצוו האט א שעגטשע געטון דעם היידאמאק, וואס איז געשטאנען ביי דער טיר. יענער איז ארונטערגעלאפען אין תפיסה-קאנצעלאריע, איז אבער צוריק געקומען און האט ערקלערט, אז מען קען איהם איצט נישט ברענגען אהער.

ערשט בעגינען זענען מיינע פייניגער אוועק פון מיר, דערביי האט ביעליאצוו זיך געזידעלט, ווי א גאסען-יונג. איך בין געבליבען ליגען א צומזיק'טע און א צונויפגעבונדענע די הענט און די פיס מיט דראהט צום בעטגעל.

(דאס ווייטערע קומט)

סענסאציאנעלע קלאנגען וועגען א הלואה פאר לאדז

האלענדישע באנקירען זאלען בארגען לאדזער פאבריקאנטען 60 מיליאן זל. צו פערגרעסערען דעם עקספארט קיין האלאנד

(§) נעכטען האט זיך אין לאדז פערשפרייט א סענסאציאנעלער קלאנג, אז האלענדישע באנקירען ווילען געבען דער לאדזער אינדוסטריע א הלואה פון 60 מיליאן זל.

די דאזיגע ידיעה האט געבראכט עפעס א ווארשאווער צייטונג, וואס דערציילט גלייכצייטיג, אז די אונטערהאנדלונגען מיט די לאדזער אינדוסטריעלער וועגען א גרויסען עקספארט קיין האלענדיש-אינדיען ווערען שוין געפיהרט אין ווארשא א דאנק דער איניציאטיוו פון פוילישען גענעראל-קאנסול אין אמסטערדאם.

צוליב דער ווייטקייט פון דעם ענין פאר לאדז האבען מיר זיך געווענדעט צום פערבאנד פון די טעקסטיל-אינדוסטריעלער וועגען אויפקלערונגען.

ווי עס האט אונז פערזיכערט דירעקטאר רומפעל, ווייס גארנישט דער אינדוסטריעלער-פערבאנד וועגען אזעלכע אונטערהאנדלונגען, הגם עס איז נישט אויסגעשלאסען, אז איינצעלנע פאבריקאנטען זאלען פיהרען אזעלכע אונטערהאנדלונגען.

אז די אונטערהאנדלונגען וועגען אזא הלואה זאל גיכער נוגע זיין לאדז, ווי אנדערע פוילישע טעקסטיל-פונקטען, דארף מען דרינגען דערפון, וואס ביעלסק און ביאליסטאק ארבייטען אויס הויפטזעכליך וואל, בעת אין לאדזער ראיאן ווערען הויפטזעכליך אויסגעארבייט באנוועל ארטיקלען און ווען מען רעדט וועגען עקספארט קיין האלענדיש-אינדיען קאנען נאר קומען אין בעטראכט באנוועל-ארטיקלען.

דאס זעלבע האט אונז ערקלערט דער עקספארטערען-פערבאנד, אז נישט דער פערבאנד און אפילו נישט די איינצעלנע פירמעס וויסען גארנישט וועגען די דערמאנטע אונטערהאנדלונגען. יעדען פאלס דארף דער ענין אין די נאהענטסטע טעג אויפגעקלערט ווערען.

אינדערכמעשען דארף מען זיך נישט וואונדערן, אויב די איינצעלנע פירמעס וואס בעמיהען זיך וועגען די קניות האלטען דאס בסוד.

מען דארף אויך בעמערקען, אז צווישען די לענדער, אין וועלכע עס נעהמט דער עקספארט פאר פוילען, פערנעמט האלענדיש-אינדיען דעם גרעסטען ארט. אזוי האט מען אין אויגוסט ארויסגעשיקט אהין סחורות אין ווערט פון 768.000 זל., בעת קיין דייטשלאנד איז געשיקט געווארען נאר פאר 464.000 זל. פראנקרייך — 414.000 זל. ענגלאנד — 480.000 זל. כינא — 324.000 זל. רומעניען — 252.000 זל. אין אלע איבעריגע לענדער, וואוהין עס געהט דער פוילישער עקספארט האט ער בעטראפען אין דעם חודש ארום און ארום נאר 634.000 זל.

עס איז דעריבער פערשטענדליך, פארוואס די ידיעה וועגען דער הלואה פון 60 מיליאן זל. האט אין די לאדזער ווירטשאפטליכע קרייזען גענומען אזא גרויסען רושם. ווען די ידיעה זאל זיין וואר און די אונטערהאנדלונגען זאלען גינסטיג פערענדיגט ווערען, דאן וואלטען געפינען אין לאדז בעשעפטיגונג עטליכע טויזענד ארבייטער.

די פרטים פון טראגישען טויט פון די 8-יעהריגע העלענא טאלק,

וועלכע איז אומגעקומען פון א עלעקטרישען דראט

(§) ווי מיר האבען נעכטען מודיע געווען, איז אויף שקלאנא 4 אומגעקומען פון אנ'עלעקטרישען דראט די 8-יעהריגע העלענא טאלק. די אויספארשונג האט בעוויזען, אז דער דראט איז נישט אראפגעפאלען, נאר א יונגעל, וועמענס נאמען עס איז ביז איצט נישט געלונגען פעסטצושטעלען, האט נאכגעלאזט א פירעגעם „שלאנג", וועלכער איז געווען אנגעבונדען אין א דראט און אט דער דראט האט זיך פערטשעפעט אין עלעקטרישען דראט. גראד איז דארט דורכגעגאנגען העלענא, און, דערזעהענדיג געזען א שטיקעל דראט, האט זי עס געוואלט מען ציהען, באלד ביים ערשטען ריהר, האט דער עלעקטרישער שטראם זי' ארומגענומען און פערגראבט דעם טויט.

באראן ראשטאצקי פערשפילט דעם פראצעס

אפעלאנגען פון דער פארצעלאציע איז גוט סאקאלניק

(§) אין שטאט-געריכט איז נעכטען צום ווייטערטען מאל פארגעקומען דער פראצעס נעגען באלשלאוו קאראשניצקי, וועמען עס האט אנגעקלאגט דער אינהאבער פון גוט סאקאלניק, באראן אלעקסאנדער ראשטאצקי. אין דער אנקלאגע האט דער באראן אנגעוויזען, אז קאראשניצקי האט אלס איינער פון די גרופע פערזאנען, וואס האבען געקויפט בעת דער פארצעלאציע פון „סאקאלניק" צו שטיקלעך וואלד, געלדעם ארגאנירט די גרופע, אז מען זאל צוריק פערלאנגען דאס געלד, און צוליב דעם האט באראן ראשטאצקי געליטען א מאראלישען און מאטעריעלען שאדען. נאך א לענגערער בעראטונג האט דאס געריכט קאראשניצקי'ן בעפרייט פון יעטווידער שטראף.

היינט צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פון 1911

(ב) היינט טוהעט אויף אל. קאשטשושקא 21 פארקומען די צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פון די מיליטער-פליכטיגע פון יאהרגאנג 1911, וועלכע האבען צוליב כשרון סבות זיך ביז אהער נישט צוגעשטעלט. אויף דער קאמיסיע דארפען זיך שטעלען די, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 קאמיסאריאטען און האבען בעקומען אני אויפפאדערונג פון שטאט-סטאראסטע.

שיקט אייערע לשנה-טובה-וואונשען דורכן „לאדזער טאגעבלאט"

שפארט אייך איין די מיה צו שיקען לשנה-טובה'ס אייערע פריינד — איהר קאנט דאס טון בעסער, פראקטישער, ביליגער דורכ'ן „לאדזער טאגעבלאט".

וואס פריהער איהר וועט בעשטעלען אלץ בעסער און שענער וועט זיין אייער וואונש-אנאנס.

היינט ווערט געעפענט די אויס-שטעלונג פון מאוריצי טרעמבאטש

היינט קומט פאר די עפענונג פון דער בילדער-אויסשטעלונג פון אלטען לאדזער מייסטער מוריצי טרעמבאטש, דעם סעניאר פון דער יודישער מאלעריי אין פוילען.

פאר די פיל פריינד און פערעהרער, וועט דאס זיכער זיין א אנגענעמע איבעראשונג, נאכדעם ווי זיי האבען איהם ארויסגעוויזען אזוי פיל מיטגעפיהל, בעת זיין אונגליק. עס איז קיין ספק נישט, אז צו דער עפענונג פון דער אויסשטעלונג וועלען קומען אלע קונסט-ליבהאבער פון לאדז. מוריצי טרעמבאטש שטעלט אויס אין לאקאל אויף פעטריקאווער 74 ה שענסטע זאכען, וואס ער האט געשאפען סיי די פריהערדיגע, סיי די לעצטע יאהרען.

די יודישע געזעלשאפט פאר לאנד-קענטשאפט

אין פוילען, אפט. אין לאדז

ארגאניזירט אינ'ן די 2-טע טעג סוכות ח. י. (דעם 21, 22 און 23 אקטאבער 1932) א 3 טאגיגען אויספלוג נאך אויבער-שלעזיען, זאגלעמביע (דאמבראווער קוילען-ראיאן און משענסטאכאוו מיט א זעהר אינהאלטסרייכען פראגראם. עס וועלען צוזא. אנג. בעזוכט ווערען א רייהע אינדוסטריע-הויפטען און קוילען-גרובענס, ווי אויך די ארטיגע אינטערעסאנטע אלטערטהימליכקייטען און מערקווירדיגקייטען אונטער דער לייטונג פון נעניטע און באהאווענטע אנפיהרער.

דער אפצאהל איז: פאר מיטגלידער — 34 זל. פאר נעסט — 37 זל. (נעמט ארום: ריזע-הוצאות, בעזוכען און מיטטאגער). אינפארמאציעס און איינשרייבונגען נעמט אן דער סעקרעטאריאט פון דער יודישער געזעלשאפט פאר לאנד-קענטשאפט אין פוילען אפט. אין לאדז, וואלטשאנסקא 35, טעל. 121-53 יעדען טאג פון 20—22 א חוץ שבת און זונטאג.

ארעסטירט 3 איינברעכער

אפעלאנגען פון איינברוך אין פוטער-געשעפט

(§) אין צוזאמענהאנג מיט'ן דריי-מען איינברוך אין פוטער-געשעפט אויף פעטריקאווער 31 ביי דער פירמע י. דאנציגער (ווישט ביי בראמבערג'ן, ווי עס איז נעכטען על פי טעות געווען מיטגעטיילט) דערוויסען מיר זיך, אז די גנבים האבען צוגענומען פערשידענע פאטער-ווארג פאר 16,769 זל. דער איינברוך איז אויסגעפיהרט געווארען זונטאג צווישען 6—7 נאכמיטאג.

עס זענען גענומען געווארען רעוויזיעס אין מליניעס און עס זענען ארעסטירט געווארען 3 פארשוין, אויף וועלכע מ'האט געפונען סמנים פון קאלך און ציגעל. ווי בעקאנט האבען די איינברעכער אויסגעהאקט א וואנד.

צוליב'ן גאנג פון דער אויספארשונג, ווערען די נעמען פון די פערהאלטענע געהאלטען בסוד. די צוגעגנב'עטע סחורה איז לעת עתה נישט געלונגען צו געפינען.

8-יעהריגע יונגעל אונטער די רעדער פון אנ'איזענבאהן-צוג

א שווער פערוואונדעטער איז ער אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל

(§) דער 8-יעהריגער טאדעאוש קאבאנאווסקי איז נעכטען פריה געקומען אויפ'ן אנדזשעיאווער באהן-הויף אפצופאהרען קיין לאדז אין שולע ארײן. ווען דער צוג איז אנגעקומען, האט דער קליינער אין מיטען גאנג געפרובט ארויפשפרינגען אויפ'ן טרעפעל פון א וואגאן, ער האט זיך אבער אויסגעגליטשט און ארונטערגעפאלען אונטער די רעדער פון צוג, וועלכער האט זיך תיכף אפגעשטעלט. ביי קאבאנאווסקי'ן איז צובראכען דער רוקען-ביין און אויפ'ן גאנצען קערפער האט ער בעקומען שווערע וואונדען. אין א שווערען צושטאנד איז ער אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

17-יעהריגער פאראבעק פיהרט אויס א רויב-אנפאל אויף זיין בעל-בית'טע

ער ווערט נעכאפט און איינגע'שבנט אין ארעסט

(§) זונטאג בייטאג האט אין דער וואוינונג פון מאלא יאנאווסקא, אין דארף רודא, עמיצער אנגעקלאפט. אויף דער פראגע פון יאנאווסקא, ווער עס קלאפט, האט מען פון יענער זייט טיר געענטפערט: „מאכט אויף! זעהר א וויכטיג געיעס"! ווען יאנאווסקא האט אויפגעעפענט די טיר, האט זי דערזעהן פאר זיך שטעהן א מאנספערשוין מיט א מאסקע אויפ'ן פנים. אמהער וואס-ווען, האט דער פארשוין מיט דער מאסקע געגעבען זי' א שטופ אוועק פון דער טיר, אליין ארײן אין וואוינונג און אנגעהויבען זיך פערהאקט די טיר. באלד דערויף האט ער פערלאנגט, אז יאנאווסקא זאל איהם געבען געלד. די יאנאווסקא האט אין פערמאסקירטען דערקענט, אז דאס איז דער 17-יעהריגער פאראבעק שפיקאווסקי וועלכער האט געהאט ביי איהר געארבייט. זי האט דערום געמאכט א שוואנג און געעפענט דאס שפלאר. דער פארשוין האט ארויסגענומען דאס גאנצע געלד... 16 זל. און איניגע צעהנדליג זילבערנע רוסישע 15-ער קאפיקעס. דערויף איז ער אנטלאפען.

יאנאווסקא האט געמאכט א געוואלד, עס זענען זיך צוזאמענגעלאפען די פויערים, עס איז אויך אנגעקומען פאליציי, וועלכע האט שפיקאווסקי'ן פערהאלטען. מ'דראהט איהם שנעל-געריכט.

צי וועט טאקע פערוועהרט ווערען דער אימפארט פון פאלמען- און קאקאס-אייל?

בעאונרוהיגונג אין די קרייזן פון זייף-פאבריקאנטען

(אג) אין די קרייזען פון די היגע זייף-פאבריקאנטען האבען זיך פערשפרייט קלאנגען, אז די אייל-פאבריק אין גדיניע האט ארײנגעטראגען א פארשלאג צו דער רעגירונג צו פערוועהרען דעם ארײנפיהר פון אויסלאנד פאלמען און קאקאס-אייל, וועלכע ווערען בענוצט צום אויסארבייטען זייף. די גדיניער אייל פאבריק האט א קאנטראקט מיט איינער פון די גרעסטע פוילישע זייף-פאבריקען.

אויב די דערמאנטע ידיעה זאל זיך ארויסווייזען פאר ריכטיג, וועט אלזא, די גאנצע זייף-פאבריקאציע אין פוילען געשטעלט ווערען אונטער א מאנאפאל. נישט נאר, וואס די פירמע וועט דיקטירען די פרייזען אויף די איילען, נאר אויך אויף זייף און אזוי ארום אונטערשוועכען די עקזיסטענץ פון אלע אנדערע זייף-פאבריקען.

שטרייק אין טאנעט'ס פאבריק

(ב) נעכטען האבען די ארבייטער פון טאנעט'ס פאבריק געווארפען די ארבייט, ווייל די פאבריקס-אדמיניסטראציע האט נישט אנערקענט די דעלעגאטען און געוואלט רעדוצירען די לוינען. די שטרייקענדע האבען זיך געווענדעט צום ארבייטס-אינספעקטאר וועגען אן אינטערווענץ.

גנבות

(§) אין טראמוואי נומער 1 האבען גנבים ארויסגעשניטען די טאש ביי שמואל לאסנער און ארויסגענומען 500 זל. מזומן און וועקסלען פאר 3000 זל.

עלעקטריע-שטרייק אין פיעטרקאוו דויערט נאך

פעטראקאוו (ב) ווי בעקאנט קומט דא פאר זייט עטליכע חדשים א שטרייק פון די עלעקטריע-אבאנענטען, כדי צו פערביליגערן דעם עלעקטרישען טאריף. זונטאג האט געזאלט פארקומען א מיטינג פון די אבאנענטען, אין דער לעצטער מינוט האט אבער פאליציי צוריקגעצויגען דעם ערלויבניש. די 2000 פערזאנען, וועלכע זענען געקומען אויפ'ן מיטינג, האבען גענומען פערשידענע אויבדרוקן געגען דער עלעקטראווניע און ווייטער צו פיהרען דעם שטרייק.

Dr. J. Herszfinkiel
ul. Zielona 8a. tel. 111-87
צוריקגעקעהרט

Dr. med.
M. Taubenhaus
ספעצ. פאר אקושער און פרויען קראנק.
זגערזשער 11 טעל. 246-09
נעמט אן פון 1—3 און פון 5—8 נאכמ.

דער שליסעל צום ערפאלג
איז אנ'אנאנס אין „לאדזער טאגעבלאט".

Dr. Ludwik Falk
הויט און געשלעכטס-קראנקהייטען
נאווראט 7 טעל. 128-07
נעמט אן פון 10—12 און פון 5—7 אוו.

ליבע אין קייטען

גרויסער סענסאציאנעלער ראמאן פון דער נאהנטער פערגאנגענהייט

(96-טע פארזעצונג)

כאטש זי איז איהם שוין איצט נישט נויטיג געווען, האט איהם זיין פליכט אלס מענש נישט געהייסען זי אפער לאזען אהן אויפזיכט. נו, יא טאר ער זי דען דא איבערלאזען ביי דעם ווילדען אונמענש.

— נען, טויזענט מאל ניין. ער וועט איהר געבען פרייהייט, ער וועט זי מיטנעמען מיט זיך, ער וועט זי היילען און פלעגען.

שטאהל האט גענומען צו איהר רעדען ווייך און צערטליך זי האט איהם געהערט ווי א קינד.

שטיל האט זי זיך אנגעטון און מיט א שמייכעל איהם דערלאנגט די האנט.

— וואס איהר געהן מיט מיר? — האט שטאהל געפרעגט.

לוציע האט א שאקעל געטון מיט'ן קאפ אויף יא.

אבער ארויסגעהן מיט דעם וועג, אויף וועלכען לוציע איז געקומען, האט ער נישט געקענט מ'האט געדארפט אויסקלערען א מיטעל ארויסצוקריגען זיך פון דאנען.

דער וועג איז שטאהל'ן געוועזען גוט בעקאנט. וויפיל מאל איז ער, נאך אלס קינד, אלס יונגעל, ארומגעלאפען אין דעם הויז.

— שימאן ליובאר האט זיך געשוימט פון צארן, זעהנדיג, ווי שטאהל נעמט דאס האנד-לעמפעל און געהט ארויס, פערשליסענדיג די טיר מיט א שליסעל.

— שימאן ליובער, — האט ער הויך געזאגט, שוין זייענדיג הינטער דער טיר. — איצט וועסטו מיר שוין נישט קענען שטערען!

שטאהל און לוציע זענען דרייסט אראפגעגאנגען פון די טרעפען, נישט מורא האבענדיג פאר דער דינערשאפט, וואס איז שוין לאנג געשלאפען אין הויז.

לוציע איז בעגאנגען הינטער שטאהל'ן און זי האט פערשטאנען, אז שטאהל איז איהר וואוילטוער, איהר רעטער, וואס גיט איהר פרייהייט. אזוי זענען זיי אנגעקומען צום ערשטען שטאק. דא האט די טיר ארײנגעפיהרט אין א קאבינעט.

ווי גוט בעקאנט זענען איהם געווען די דאזיגע צימערן.

דא האט ער פערבראכט זיינע יונגסטע יאהרען און איצט מוז ער אלס באנדיט זיך אומקעהרען אין דעם הויז פון זיינע עלטערן.

ארײנקומענדיג אין זיין אמאליגען צימער, האט ער לוציען געהייסען זיך זעצען אויף א פאטעל.

עס האט זיך דא כמעט גארנישט געענדערט. דער טיש שטעהט אויף זיין פריהערדיגען ארט. אמאל איז דער שרייב-טיש געוועזען זיינער איצט איז ער ליובארס. וויפיל בריף צו רעגינא'ן האט ער אויף דעם דאזיגען שרייב-טיש אנגעשריבען און איצט — וואס פאר א שרעקליכע ענדערונג.

ער האט זיך פערטראכט.

פלוצלונג איז איהם געקומען א געדאנק אין קאפ ארײן.

דאס אלץ, וואס געפינט זיך אין דעם דאזיגען טיש, איז דאך זיין אייגענטום.

אפשר געפינען זיך דא ווערט-זאכען. ניין, דאס וויל ער נישט. אפשר געפינען זיך דא בריף, וואס עס האט געשריבען זיין מוטער, וועלכע לעבט שוין אוראי נישט.

אפשר וועט ער געפינען נאך אנדערע זאכען, וואס זענען געבליבען פון איהר אלס אנדענקונגען.

און אפשר בעהאלט ליובאר אין דעם טיש זיינע געהיימנישע. אפשר וועלען זיך געפינען פאפירען, וועלכע וועלען אויסקלערען די אינטריגעס, וואס ער האט אנגעווענדעט געגען שטאהל'ן, כדי איהם אומגליקליך צו מאכען.

ער האט בעדויערט, וואס ער האט נישט צוגענומען ביי ליובאר'ן די שליסלען, בעת ער האט איהם געבונדען, אבער ער וועט זיך שוין בעגעהן אהן דעם.

ער האט ארויסגענומען פון דער טאש זיין שטילעט, האט איהם ארײנגעשטעקט צווישען די שפאלטען און באלד האט דאס שלאס מיט א קנאק זיך געעפענט.

ער האט ארײנגעשטעקט די האנט אין דעם שופלאד און געזוכט צווישען די פאפירען, אבער ער האט נישט געפינען קיין שום וויכטיגעס.

עס זענען דארט געווען רעכנונגען, קוויטעס און פערשידענע בריף פון פולקאווסקי'ס, וואס ער האט די לעצטע צייט געשריבען. אבער דאס האט נישט געהאט פאר שטאהל'ן קיין שום ווערט.

ער האט זיי צוריק ארײנגעפאקט אין שופלאד. אבער ארײנשטופענדיג זיי פעסט אינעווייניג, האט ער מיט פערוואונדערונג בעמערקט, אז עס געפינט זיך דא אויך א געהיים פאכעל.

דא האט ער געפינען פיל פערוועלקטע, אלטע בריף און עס איז נישט געווען קיין ספק, אז זיי שטאמען פון שטאהל'ס פערשטארבענעם פאטער.

מיט א מאדנעם געפיהל פון רעספעקט האט שטאהל ארויסגענומען די געטוינענע פאפירען, וועלכע זענען אזוי לאנג געווען בעהאלטען פאר א מענשליך אויג.

עס האט זיך איהם געדאכט, אז דער פאטער שיקט איהם א גרוס דורך זיי.

נישט לאנג איז ער אבער געווען אונטער'ן איינדרוק פון אמאליגע זכרונות.

די אלטע בריף האבען בלויז בעשטעטיגט דאס, וואס זיין מוטער האט איהם דערצעהלט וועגען פאטער.

מיינסטענטיילס זענען די בריף געווען פון דעם פערשטארבענעם קאכאנקע און א סך מאל האט זיך אין זיי געפינען אזעלכע אויסדריקען וועגען זיין מוטער, אז שטאהל איז רויט געווארען און האט אלע בריף שוין געוואלט ארייווארפען אין דעם פייער, וואס האט נאך אביסעל געברענט.

אבער פלוצלינג האט זיך זיין בליק אפגעשטעלט אויף א נישט גרויס בייגעלע פאפיר, וואס איז געווען א סך אנדערש ווי די פריהערדיגע בריף.

ער האט א קוק געטון אויף דער אונטערשריפט און ער האט איינגעצנצן א ציטער געטון. עס איז געווען די אונטערשריפט פון דער אקושערקע וויעניאווסקא, פון וועלכער ער האט לעצטענס אזוי פיל געהערט.

— וואס האט די דאזיגע פרוי געקענט שרייבען צו שטאהל'ס פאטער.

טעלעגראמען

ליגע פאר קאמף געגען אנטיסעמיטיזם פערטיידיגט די יודישע אויסלענדער אין פראנקרייך

פאריז (יטא) די ליגע פאר קאמף געגען אנטיסעמיטיזם ענטוויקעלט לעצטענס א ווילטיגע טעטיגקייט בנוגע פארטיידיגן אויסלענדישע יודען און יאלען נישט דעפארטירט ווערן פון פראנקרייך. אין פיל פאלען האט די ליגא ערפאלגרייך אינטערווענירט לטובת פיל אויסלענדער, וועלכע ס'וען האט שוין פעראר־דענט צו פערלאזען פראנקרייך און עס איז איהר געלונגען מבטל צו מאכען די פעראָרדנונג.

אין משך פון דער לעצטער צייט איז דער ליגע געלונגען אפצוראטעווען פון דעפארטאציע און פאלשטענדיגער רואין אנ'ערך 150 יודישע משפחות.

א"י־פאַווילאָן אויף דער אויסשטעלונג אין באַרי

רוים (יטא) אויף דער אויסשטעלונג פון באַרי, וואס איז געווידמעט די לענדער פון מיטעללענדישען ים, איז געעפענט געווארען אויך אנ'ארץ ישראל־פאַווילאָן.

רעגירונגס־בייט אין אונגארן

דער אונגארישער פרעמיער־מיניסטער קארולי (רעכטס) האט זיך אפגעגעבען אין דימיסיע אלס זיין נאכפאלגער זאל קומען גראף בעטלען (לינקס)

18 דייטשע פראפעסארען פראטעסטירען געגען בעזייטיגען דעם יודישען פאציפיסט פראפ. גומבעל

בערלין (יטא) 18 דייטשע פראפעסארען פון בערלין און אנדערע אוניווערסיטעטשטעט האבען ארויסגעשיקט א מעמאריאל צו דער באדענער רעגירונג, אין וועלכען זיי פראטעסטירען געגען בעזייטיגען פון היידעלבערגער אוניווערזיטעט דעם בעקאנטען יודישען פאציפיסט און געלעהרטען פראפ. גומבעל. אין מעמאריאל ווערט אונטערגעשטראכען, אז די בעזייטיגונג פון בעקאנטען געלעהרטען קען נישט בערעכטיגט ווערען דורך קיין שום וויסענשאפטליכע מאטיווען און איז אויסגעפיהרט געווארען בלויז, כדי נאכצוגעבען דער נאציאנאל־סאציאליסטישער סטודענטענשאפט.

אויף דער [illegible]־קאנפערענץ

הימאנס   בענעש   מערסימאן

מיט'ן פנים צו ווארשא

(ענדע פון זייט 3)

קרייזען איז דא זעהר אנ'ערנסטע. דאנציג שטעהט טאקע אצינד פאר ערנסטע זארגען בנוגע דעם קומענדיגען ווינטער־סעזאן. ס'זענען דא אין דאנציג העכער דרייסיג טויזענד ארבייטסלאזע, וואס מיט זייערע פאמיליעס מאכט דאס אויס אנ'ערך הונדערט צוואנציג טויזענד נפשות. ביי אנ'ארגאניזם פון פירהונדערט טויזענד מענשען קומט אויס אז יעדער פערטער איז ארבייטסלאָז... וואס דאס בעדייט פאר'ן היגען האנדעלס־מארק, קען מען זיך לייכט פארשטעלען. נישט אומזיסט האט די היגע סוחרים ארומגענומען לעצטענס א שטארקע דעפרעסיע. די דעטאַליסטען לייזען לגמרי גארנישט. די בעשטעלונגען, וועלכע די דאנציגער סוחרים האבען אין יולי־אויגוסט געגעבען די לאדזשער און ביאליסטאקער פאבריקאנטען, ווערען טיילווייז אפגערופען. מיט איין ווארט: דער דאנציגער הורטאוויניק און דעטאליסט קויפט נאר פון „האנד צום מויל" ד. ה. אזוי פיל, וויפיל ס'קען קלעקען אויפ'ן לויפענדען טאג.

כדי אויף א וועלכען ס'איז אופן צו שאפען א זעלבסטהילף פאר דעם מזרח־יודישען מיטעלשטאנד, האט זיך אין דאנציג געגרינדעט א געגענזייטיגער הילפס־פעראיין „עזרה". צווישען די גרינדער און פערוואלטונגס־מיטגלידער געפינען זיך אייניגע לאדזשער יודען. בכלל זענען די לאדזשער אקטיוו אין היגען געזעלשאפטליכען לעבען.

נייעס נאך א גזירה. פוילישע [illegible] אבער [illegible] די דעמאָלט איז [illegible] פון בערלין [illegible] דאס פנים צו ווארשא [illegible] האט [illegible] צו שאפען אזעלכע בעציהונגען, האט [illegible] די פוילישע [illegible] א לאנגע און אויפבוי [illegible] מיט דעם דאנציגער מסחר.

אז מ'פערוואנדעלט האנדעלס־שיפען אין קריגס־שיפען

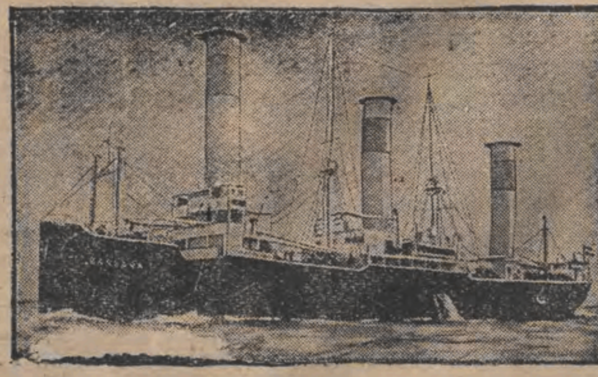

אין די מאנעווערס פון דער „רייכס־[illegible]" [illegible] זיך בעטייליגט א רייה האנדעלס־שיפען. די האנדעלס־שיף „בארבארא" איז צוליב א שטורם שטארק בעשעדיגט געווארען. דערביי איז איין מאטראז ערנסט פערוואונדעט געווארען.

היינט און די ווייטערדיגע טעג!

„אוואנטוריסטקע"

Gine Manes i Gbriela Gabrio

אין הויפט־ראלען:

אויסער דעם פילם: אנאכפראגראם

RAKIETA

שענקעוויטשא 40, טעל. 141-22

„א מענש, וועמען איך האב דער'הרג'עט"

LIONEL BARRYMORE, NANCY CARROLL i PHILIPS HOLMER

לויט דער בעריהמטער ערצעהלונג פון ראָסטאנד — טאנה —

פאסיצירענדע שפיל פון ארטיסטען. אינטערעסאנטער אינהאלט!

זיף דער ערעפנונג פון ווינטער־סעזאן! קונסט־ווערק, רעזשי פון געניאלען ערנעסט לוביטש — א. ג.

אין די הויפט־ראלען:

ערשטער קלאנג־קינא אין לאדז

„SPLENDID"

נארוטאוויטשא 20

DYREKCJA

PANSTWOWEGO MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO

podaje do wiadomości, że od d. 29. IX. 1932 r. obowiązują następujące detaliczne ceny sprzedażne wyrobów monopolowych wraz z butelką:

wódki czyste	1 Ltr.	0.75 Ltr.	0.5 Ltr.	0.25 Ltr.	0.10 Ltr.
	Złotych				
zwykła					
35°	4.00	—	2,05	1.05	0.45
40°	4.55	—	2.35	1.20	0.50
45°	5.10	—	2,60	1.35	0.55
wyborowa					
40°	5.30	—	2.70	1.40	—
45°	6.00	4.50	3.05	1.55	—
luksusowa					
45°	7.50	5.65	3.80	—	—
spirytus na cela domowo-leczn.					
90°	10.20	—	5.15	—	1.10
95°	10.80	—	5.45	2.75	1.15

2 צימער און קיך

מיט בעקוועמליכקייטען זאפארט צו פערמיטען. קילינסקיעגא № 23

ביי שטיינפעלד.

lek. dent.

Rawiczowa

צוריקגעקעהרט פון אויסלאנד

נעמט אן אגאנצען טאג קילינסקיעגא 49

טעלעפאן 154-36

קויפט ברילען נאר אין דעם עלטסטען אפטישען געשעפט פון

שמעון אורבאך

וועלכער בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון אפטישע סחורות. ווי: ברילען, מענסנע און לארנעטקעס צו ביליגע פרייזען מיט די בעסטע אויסלענדישע געשליפענע גלעזער, ווי אויך "ZEIS"-גלעזער.

SZYMON URBACH, Sp. z ogr. odp.

Piotrkowska 33, tel. 222-23.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים ספעציאליסטען

.... 1 זאוואדזקא

נאר פאר פרישע הויט־קראנקהייטען און מענערשוועכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאנישע און נערוועז־קראנקהייטען.

קווארץ־לאמפ־עלעקטרישער הייל־קאבינעט • קאסמעטיק.

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אבענד

זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכט.

בעזונדערע ווארטע־צימער פאר פרויען.

וויזיט 3 זלאטעס

ה' עדעליסטן!

זייגער־געשעפט אויף 11־טער ליסטאפאד № 40 זייענדיג מיר שולדיג פאר א פאר יאהר דירה־געלד האט ארייגענומען א סובלאקאטאר פון דאמען־היטען און עהנליכע ארטיקלען, וועלכעס עס איז ביי קיין פאל נישט דערלאזבאר. ווייל איבער די וואנט איז דא א געשעפט פון אייניגע יאהר עקזיסטענץ מיט די זעלבע ארטיקלען. דערפאר פאדער איך איהם אויף, אין פערלויף פון 24 שעה, ער זאל די ארטיקלען פון די וויטרינע ארויסנעמען און דעם סובלאקאטאר בעזייטיגען. אין געגענפאל נעם איך פון זיך אראפ די פעראנטווארטליכקייט און די קאנסעקווענצען וועט ער ליידען.

מיט אכטונג העכמקאפ.

פאטאגראפישע אטעליע

אויפנאהמעס צו מאטריקולען אין פעסער נור 1 זל. 6 שטיק רעטושירטע ברויגע פארב וויאויך פאסט־קארטען אויפנאמע צו ביליגע פרייזען. איך נעמע אן צו קאפירען און ענטוויקלען פון ה' L. LAKS זשעראמסקיעגא 84 צופאהר טראמווייען מיט 8, 5, 6, 16 און 9

אלפרעד ריק

[illegible] ערלעדיגען זייערע רעכטס־ [illegible] האנדלען [illegible] אין לאדז און פראווינץ

[illegible] 86

טעל. 108-47

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט־פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס איז גוט פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל־בראך ווערט גרויס ווי א מענשען־קאפ און עס פאלט ריין אין דעם כיס און דער קראנקער איז אין א גרויסע סכנה דורך פערדרעהען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעלע גומענע הייל־באנדאזשען אויסגעצייכנט דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע בעהאנדלונג בעזייטיגען

זיכער דעם שווערסטען און געפעהרליכסטען ברוך. אויך פאר הויקערס. פערקרימטע פליצעס ליימונגען מיט הייל־גארסעטען און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאַט־פיס, ספעציעלע איינלאגען אין די שיך, קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען פאר די גרעסטע קראנקע אדערען.

עמפאנג פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אווענד.

ארטאפעדישע אנשטאלט

Specjalist J. RAPOPORT, Ortoped

von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,

tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פיל אוניווערזיטעטס־פראפעסארען.

מיר נעמען אויך אן פערזיכערטע פון קראנקען־קאסע.

ד א נ ק ז א ג ו נ ג.

דערמיט דריק איך אויס מיין בעסטען דאנק דעם גרויסען ספעציאליסט ה' דיר. י. ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואָלטשאנסקא 10, פאר זיין גענצליך אויסקורירען מיך פון א שווערער ברוך־קראנקהייט.

היינט פיהל איך מיך גענצליך געזונד.

א. קראהן, רב.

Sanatorjum „PALACE"

פאר דערוואקסענע און קינדער

אין בעלמי (הינטער לאדז)

נעמט אן ליידענע אויף אלערליי קראנקהייטען און רעקאנוואלעסצענטען, אויפזיכט פון דאקטוירים ספעציאליסטען. ערצליכע הילף, הייל־בעדער, טאראסען צו זון־לופט־בעדער, ווערענדעס פאר לעושאקעס, הייל־גימנאסטיק און עסען, טעניס־שפיל און אנדערע פערגניגונגען. לויפענד וואסער אין די צימערן. שיינענגעגנד אין סאסנע־וואלד

— אידעאלע אבוהה־בעדינגונגען —

Dyrektor Dr. Rakowski

Dr. HALTRECHT

ספעציאליסט

פאר הויט און געשלעכטס־קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8־11 פריה, פון 1־2 נאכמ. און פון 5 ביז 9 אוו. זונטאג פון 10 ביז 1 בייט.

Zdolna bufetowa

może się zgłosić do cukierni Z. Gomolińskiego, Przejazd 1. 2621

פערטרויענס־פאסטען

א גרעסערע פירמע וועט אין אלע ערטער איינריכטען א לאגער. ענטשפרעכענדע פערזאנען ווערען דערצו אלס פיליע־לייטער(ין) געזוכט ביי א חודש־געהאלט פון 600 רייכסמארק. פולשטענדיג נייע פערקויפס־מעטאדען. אפערטען Postschliessfach 323 in Kossel (Deutschland)

טיול־גארדינען

מיט פילעי לעצטע מאדע פיהרט אויס ביליג פליינוויס, זאוואדזקא 27, לינקס ג־טער שטאק.

אבאנעמענטס־פרייז: פאר 1 חודש אין פוילען 5 זלאטים, אין פראנקרייך [illegible] אנאנסען־פרייז: פאר אויסלענדישע אנאנסען 100% טייערער [illegible]
Drukarnia E. i M. Hamburskich, Łódź, Piotrkowska 16. [illegible]